

DUMNEZEU DE LA MANCHA
DOARME CU TÂMPULA CRĂPATĂ
PE UMĂRUL MEU

CRISTIAN BĂDILIȚĂ

CRISTIAN BĂDILIȚĂ, n. 1968. Istoric al creștinismului timpuriu, eseist, poet. Doctor al Universității Paris IV-Sorbona cu teza *Métamorphoses de l'Antichrist chez les Pères de l'Eglise* (Paris, Beauchesne, 2005, premiul Salomon Reinach al Asociației Eleniștilor din Franța; trad. românească, Polirom, 2006). Coordonator al Septuagintei în cadrul New Europe College, București. Fellow al Istituto trentino di cultura (2002–2005) și al Wissenschaftskolleg zu Berlin (2005–2006).

Publicații originale: *Sacru și melancolie* (ed. a II-a, Dacia, 2007); *Călugărul și moartea* (Polirom, 1998); *Manual de anticristologie* (Polirom, 2002); *Duminica lui Arcimboldo* (Brumar, 2004); *Tentația mizantropiei. Stromate* (ed. a II-a, Curtea Veche Publishing, 2006); *Platonopolis sau Împăcarea cu filozofia* (ed. a II-a, Curtea Veche Publishing, 2007); *Regele cu o harfă în mâini* (ed. a II-a, Curtea Veche Publishing, 2006); *Nodul gordian* (ed. a III-a, Curtea Veche Publishing, 2004); *Văzutele și nevăzutele* (Curtea Veche Publishing, 2004); *Apocalips de buzunar* (Curtea Veche Publishing, 2005); *Degetul pe rană* (Curtea Veche Publishing, 2006); *Poeme pentru păsări și extraterestri* (Curtea Veche Publishing, 2007); *Singurătatea păsării migratoare* (Curtea Veche Publishing, 2007); *Glafire. Nouă studii biblice și patristice* (Polirom, 2008) etc.

Ediții îngrijite și antologii: *Miturile lui Platon* (Humanitas, 1996); *Eliadiana* (Polirom, 1997); *Mircea Eliade. Întâlnirea cu sacrul* (ed. a II-a, Echinoc, 2001); *Jean Cassien entre l'Orient et l'Occident* (avec Attila Jakab, Beauchesne/Polirom, 2003); *Nostalgia Europei. Volum în onoarea lui Al. Paleologu* (în colaborare cu Tudorel Urian, Polirom, 2003); *Les Pères de l'Église dans le monde d'aujourd'hui* (avec Charles Kannengiesser, Paris, 2006) etc.

Traduceri comentate din greacă și latină: *Evanghelii apocrife* (ed. a IV-a, Polirom, 2007); Evagrie Ponticul, *Tratatul practic. Gnosticul* (ed. a II-a, Polirom, 2003); *Patericul* (ed. a III-a, Polirom, 2007) etc.

Informații suplimentare pe site-ul www.cristianbadilita.ro

Dumnezeu de la Mancha doarme cu tâmpla crăpată pe umărul meu

Curtea
veche

BUCUREȘTI, 2008

*Et quand tu m'auras lu, jette ce livre — et sors.
Je voudrais qu'il t'eût donné le désir de sortir —
sortir de n'importe où, de ta ville,
de ta famille, de ta chambre, de ta pensée.*

André Gide, *Les nourritures terrestres*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BĂDILIȚĂ, CRISTIAN

**Dumnezeu de la Mancha doarme cu tâmpla crăpată
pe umărul meu / Cristian Bădiliță. - București : Curtea Veche
Publishing, 2008**
ISBN 978-973-669-588-9

821.135.1-141

Coperta: GRIFFON AND SWANS
www.griffon.ro

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2008,
pentru prezenta ediție

ISBN 978-973-669-588-9

Clepsidra cu miere și cenușă

Am apărut pe lumea aceasta ca un heruvim orb. Am să dispar ca un pițigoi cu aripile tăiate.

Caniculă. Până și soarele, zăpăcit de fierbințeală, a intrat după o frântură de nor provizoriu încercând să se ferească de sine însuși. Mușc dintr-un măr domnesc ca dintr-o dinamită. Respir fluturi. Dau jos de pe mine ultima piele, într-un târziu.

Am inventat o carte de poezie în proză, o carte de proză în poezie, o carte de toate într-una și de una în toate. N-am scris-o până acum fiindcă-mi era cosubstanțială, ea, noi, eu, tu, nenumărate vieți în palimpsest. Acum am devenit doi. Poezia l-a părăsit pe Platon, iar el, răzbunându-se, a născocit Academia.

Sămânță de foc în trupul livezii. Oamenii vorbesc cu fiara blândă, apatică din ei înșiși. Bună dimineața spun doar câinelui fără nume care și-a înfulecat până și propria umbră de foame. Bârlogul meu e și-al lui. Umbra mea e și umbra lui. Voi împărți tot ce am, frățește. Doi câini scurmând, unul în pământ, altul în cer, după milostenia unui Dumnezeu cu surâs de hingher.

Te-am visat — erai munte — și eu încercam să ajung sus, pe coapsele tale, ca-n viziunea „președintelui Baudelaire“, și să te posed pentru ultima dată. Am inventat fulgerul și totul s-a petrecut într-o fracțiune de secundă, așa cum prima rază a dimineții violează cearcănul insomniac. M-am trezit în trup de cenușă albastră.

Viu, sunt viu, sunt atât de viu încât dacă n-aș fi lumea s-ar face scrum într-o clipită. Nimic, dar viu. Prin nimicul ființei mele urcă sevele ființei tale, prin creatura mea cu numai doi ochi, cu numai două mâini, cu numai două inimi trec necreatele frânghii ale văzduhului.

Copil fraged, iubirea mea. Restul e alteritate, simulacru, literatură.

Nu recunosc decât menirea focului nupțial. Carne din carnea mea dospită zeci de ani, adevăr din trupul meu cu copertile sfâșiate. Femeia primește cuvintele în uter omorându-le sau făcându-le să rodească. Aceasta e singura taină dintre noi. Când vorbesc, *doi* vorbesc, iar când scriu, *trei* scriu. Tăcerea este cuvântul singur, desăvârșit — umbra Sfintei Treimi izvorându-ne.

Albastru — culoarea ochilor tăi și-a mesei pe care scriu (cu stilou roșu, dăruit cândva de ursitoare). Masă și ochi: două leacuri împotriva putrezirii de sine.

Împrejur nicio palmă de loc drept, numai vale și deal, numai cută adâncă și crestătură. Oamenii urcă și coboară, înaintează cufundându-se și apărând din nou la suprafața lumii, ca dintre valuri verzi de mare. Se opresc doar ca să moară străfulgerați pe loc ori să-și îngroape morții în cimitire-iceberg.

Aștept ploaia citind Patericul. Numai căldură și sete în Pateric, numai uscăciune și deșertăciune. Picură un strop, un singur strop de ploaie pe umărul avvei Ammonios; al doilea, pe brațul descărnat al avvei Ioan cel Pitic; al treilea și ultimul, pe buzele avvei Zosim și buzele iau foc. Mâna mea se face brusc tăciune și-n loc de ploaie vii tu, ispită lașă, Acedie! Închid Patericul și-o iau la fugă prin pustiu, căutând norii.

O arcă a lui Noe fără Noe. Din neatenție, sau poate din plictis, Noe s-a dat de-a rostogolul, a căzut în valuri și s-a înecat cu doar o zi înainte de retragerea apelor. Iar noi habar n-avem cum să trăim mai departe, singuri, de capul nostru, și ce ar trebui să facem de vreme ce ne-am născut cu toții pe-o arcă plutitoare, sub un nor etern, în mijlocul mării.

Cât am crezut și am sperat, copacii, aparent nepăsători, s-au despuiat de frunze. Acum nu mai cred și nu mai sper decât într-un singur fel de frumusețe: văzută și vizibilă. Iarba sub care zace un cadavru îmi învelește trupul, viitor cadavru. Vino *tu* și-n ceasul de pe urmă

scoate-mi din orbite ochii perfect șlefuiți, ca două perle, și înghite-i, ca nu cumva să ajungă în troaca porcilor cuvioși. Păstrează-i în tine, ghicește-ți soarta în ghiocul lor atoatevăzător și iartă-mă. Ochii mei care acum primesc într-înșii cerul, o pădure deasă de mesteceni, un coș plin cu mere coapte, zemoase, o pălărie de soare pe un gard și-n toate nesfârșita cuminecare a verii.

M-am oprit din scris, din inventat cuvinte, din *descriș*, din plagiat stări și lucruri, care-s metafore în sine. Ascult. Ascult împreunădu-mă cu aerul și frunzele din jur. La cinci mii de metri deasupra capului trece o muscă gigantică și solitară.

Mă trezesc și astăzi în trup viu îndopat cu suflet arămiu. Paharnicul luminii îmi toarnă să beau. Mă-mbăt din primul ceas al zilei, ca să nu-i simt povara.

Ca o muză de paisprezece ani se-ntrupează chipul tău pe retină. Sângele învolburat devine foc la fieșce îmbrățișare. Ucid tot ce

doresc, înainte, cu mult înainte de a poseda. Stai pe retina mea, dezgolită pe jumătate și-mi faci cu ochiul. Te sfidez, apoi te mușc de ureche. Vine o vreme când începi să-ți iubești aproapele din senin, fără poruncă de la Dumnezeu, ba chiar împotriva lui Dumnezeu, gelosul. Să-ți iubești aproapele și pe tine însuși, cel mai aproapele, cel mai departele, fost. Te privesc cum stai în genunchi în fața mea și te rogi cu pleoapele smulse. Degeaba, de ucis tot am să teucid, dar cât de frumos știi să te rogi așa, cu pleoapele smulse, cu palmele brusc înfrunzite. Aburul tău îmi va încercui fruntea la amiază.

Mă simt vinovat de tot ce-i singur, de tot ce-a fost, este și va fi neatins de vreo privire omenească. Dar în același timp îmi zic: numai singurătatea știe să rodească, precum viața, precum moartea. Suntem faguri umpluți la naștere cu viață, moarte și singurătate. Doi ochi ni s-au dat și două pleoape cu care ne păzim divinele ingrediente. De-atâtea ori i-am închis la netimp și i-am deschis fără niciun rost. Știi bine, pedeapsa va veni mai devreme sau mai târziu. Dar ajunge, m-am săturat să privesc lumea ca și cum ar fi „în

oglină“. Oglinda nu-i decât realitatea însăși, materie și spirit, idee și-ntrupare. Hrănească-se sfinții cu frumusețea dedublată în oglinzi fără luciu. Poeții n-au răbdare pentru mântuirea de leac. Oglinda lor e frumusețea concretă, palpabilă, irevocabilă a lumii văzute. Lumea văzută *aici și acum* prin spărtura lumii-oglină. Scriu ca și cum aş arunca de dimineața până seara cu pietre șlefuite în oglinda „celeilalte lumi“ pentru a dovedi că nu există, de fapt, alteritate. Dumnezeu întrupându-se în fiecare, dar mai cu seamă în cuvintele noastre pure, originare, a spart o dată pentru totdeauna acoperișul de fier lăsându-ne să privim veșnicia sau nimicul printre cioburi. *Aici și acum* — mereul întrupărilor smerite.

De fiecare dată când mă aplec peste fântâna fără acoperiș doi ochi zvâcnesc și-mi întind să beau, două aripi fâlfâie și mă răcoresc pe dinăuntru.

În drum spre Coasta Raiului mă opresc la biserică, în curte. Un șarpe melancolic se prăjește, încolăcit, la soare. Femeia de lângă mine vrea să-l zdrobească fără îndurare. Până

la urmă o fac să renunțe: în fond, am căzut demult și-am consumat toate ispitele posibile. E timpul să iertăm, măcar din indiferență. Ne continuăm drumul, priveliștea ne face să uităm până și de noi, mai ales de noi înșine. Dar buzele femeii păstrează ferm deliciul răz-bunării. Tulburat ca întâiași dată, încerc să mi-l imaginez pe Adam, nefericit dar singur, dinaintea plăsmuirii femeii. Lut însingurat strângând la piept și sărutând buzele șarpelui ca pe un fragment de copilărie uitată.

E duminică și pentru noi, și pentru găze, și pentru frunze, și pentru țărână. Aici unde mă aflu acum, cu brațele răstignite pe o coală albă de hârtie. Duminicile orașelor sunt pline de zarvă, aici, la limanul dintre lumi, pacea obișnuită a naturii se impune și speciei umane. Bărbații se odihnesc din belșug, uitându-se la cer și nefăcând nimic. Femeile intră în biserici și se odihnesc în genunchi.

Cometa cheală de după-amiază trecând prin coastele amândurora și poposind stin-gheră în farfuria cu lapte a pisicii.

Pe treptele ce duc spre foișor, un pui de melc — piele maronie cu puderie de modele abstracte (cum se știe, natura a inventat, din-totdeauna, cubismul). Îl privesc o bucată de vreme, stă mergând, merge stând pe loc. Goliciune pură, cochilia de pe spate n-a încol-țit încă. Gelatinoasă carne în mișcare. Brusuc simt nevoia să-l plagiez și dau jos de pe mine toate rândurile de haine. Dacă-ș putea scrie nu cu stiloul și nu pe foi de hârtie, ci cu unghia înfoiată direct pe țărâna de sub mine!

Mă plimb golaș printre pomi și căpițe de fân alcătuite acum două zile de un vecin tânăr cu trup de efeb. L-am contemplat și am înțe-les pentru prima dată ce vrea să însemne *sobria ebrietas*, beția sobră, hiperrațională. M-am îmbătat de gesturi și de trup, de magia calmului și a pudorii cu care-și acompania fiecare pas și fiecare arcuire. La sfârșit a băut din ulciorul cu apă rece, s-a întins lângă abu-rinda căpiță și-a adormit. Iar eu l-am vegheat singur, de la fereastra casei, o după-amiază soră cu veșnicia.

Cuvintele ies din fluturi și intră-n omizi. Tu ești un clopot gol, scobit pe dinăuntru cu șperaclul milei. Tu și ea, clopot nupțial în frăgezimea cărnii de mai, de iunie și august. Pe locul unde v-ați iubit demonul de amiază a coborât și s-a sinucis fără sânge. Din rana pământului s-a ivit primul tei. Atunci creierul mi-a rămas încă o dată gravid.

Sub cei doi meri rămuroși am făcut dragoste în arșița amiezii. Apoi am ieșit din umbră la soare, goi și albi ca niște lumânări de ceară curată. Clopotul a țipat, văzduhul ne-a învelit până spre seară. Trupurile deveniseră pământii. Și oricât le-am spălat pământii au rămas și n-am mai putut scrie nici măcar un răvaș de adio pe suprafața lor. Cocoșii ne-au spart ochii, ne-au rupt timpenele. Cocoșii de sticlă. Iar îngerul nostru comun s-a oprit lângă drum și s-a făcut fântână. Vlăguiți ne-am scos inimile din piept, fiecare, și le-am dat să bea pe săturate.

Apă cu soare — fecundă-mpreunare. Stau sub un cer galben și mușc din carnea lui ca dintr-o păgână euharistie. Morții au înviat,

dar semenii lor n-au devenit cu o iotă mai cuminți sau mai buni. A fi din nou fericiți — singurul blestem care ne ocolește!

Da, fericirea o gustăm tot timpul în două cu ură sau cu temută silnicie. S-au scris milioane, mii de milioane de fraze și-n cele din urmă singurul câștig a rămas aureola morții. Doar cine va ști să moară în simplitatea luminii de seară va gusta fericirea. Adică, va gusta din fracțiunea de secundă a pâinii celei veșnice.

Ai urcat aici, până la mine, în camera de veghe, și mi-ai adus aminte că am existat cândva, altfel, cu totul și cu totul altfel decât exist acum. Cineva îmi ghidează pașii de când eram prunc, cineva pe care mai mult îl simt decât îl văd, cineva cu patru, cinci, zeci, sute, mii de chipuri sau măști suprapuse. Unul îmi scrie poemele, altul mă hrănește, altul mă rupe mereu de țărături primitoare aducându-mi aminte de patria dintre smârcuri. Același îmi poartă copilul de mână, în absența mea, spre locul nașterii mele de apoi. Copilul meu — născut cu sute de ani înaintea mea și căruia

eu, întâmplător, i-am împrumutat chipul — mă învață acum să merg de-adevăratelea prin lumină. Astă-seară am reușit să număr până la zece, să urc tot atâtea trepte fără să mă împiedic și să rostesc aproape corect cuvântul „privighetoare“. Mâine, presimt, mă voi sinucide și-o vom lua iarăși de la capăt.

Un prieten mi-a povestit despre femeia aceea, mamă a doi copii. A venit la oraș ca să-l nască și pe al treilea, frumos, împlinit, gata să se bucure de nimicurile mari ale vieții. Dar soțul, se pare, nu și-l dorea. Prin urmare, femeia, îndată ce-a părăsit maternitatea, l-a dus și l-a închinat lui Dumnezeu, în biserica Trei Ierarhi, apoi i-a arătat cerul, copacii, florile, oamenii și păsările, iar spre seară, după apusul soarelui (cel mai frumos apus de soare înscenat vreodată) l-a sărutat pe frunte și l-a aruncat în râu. Nicio lacrimă n-a vărsat și niciun blestem n-a rostit. S-a predat și a cerut să fie închisă pentru omor. De atunci zâmbește mereu cuiva, îngerului ei protector, cu solzi pe trup și ochi fără pleoape, sau demonului de amiază ascuns în zidurile închisorii.

Cenușă pe degete, pe limbă și în ochi, cenușă în toate mădularele de cenușă. M-am născut, pe câte-mi pot aminti, în urma unui potop avortat, dincolo de viață și de moarte, cu o singură aripă mâncată de molii și-o cohortă de singurătăți. În bazinul din spatele casei ploaia își face bârlog. Am sporovăit toată noaptea cu musca filozoafă despre sensul vieții și, firește, despre nemurire.

Am cumpărat o masă verde și scaune pentru livadă, am curățat alea de buruieni și plante-nțepătoare, mi-am prăjit trupul la soare, am revăzut un film de Liv Ullmann, am înfulecat o felie de pepene verde și-am alungat cu pietre câinele pe care-l hrănesc după toanele milostivirii mele; am ascultat în apnee Domenico Scarlatti și Hildegard von Bingen, am cules merele căzute astă-noapte de pe crengi, apoi nu știu ce mi-a venit să mă privesc în oglindă (sau poate am făcut-o întâmplător) și brusc am simțit nevoia să urlu și să încep în aceeași secundă o nouă viață cu un alt cobai, venit de pe altă planetă.

Pe ochi frunza lipicioasă a somnului. Oasele trosnesc la răstimpuri ca dușumelele într-un

conac părăsit. Pun urechea în iarbă, o rază de soare îmi gălgâie pe gură, îmi sfredelește țeasta, apoi iese multiplicată cu zece prin degetele mâinilor. Se anunță o zi caldă și tristă. Am supraviețuit încă o noapte și vreau să mărturisesc. Remușcarea, iată al doilea meu nume, remușcare pentru fericirea singurătății de ieri, dintotdeauna. E un punct pe cer care se apropie, imperceptibil, dar sigur, milimetru cu milimetru din secunda nașterii mele — o stea cu trei colțuri, un triunghi echilateral purtând în centru simbolul tristeții, meduza. Îl văd din ce în ce mai clar de o vreme. Nimeni în afară de mine nu-l poate percepe, de-ar fi cu o sută de ochi în toiul amiezii. Doar pe mine mă caută și într-o bună zi mă va găsi. În jur, frumusețea zdrobitoare a lumii văzute. La ce bun să cred în ziua de mâine?

Autobiografia nopții

Nel mezzo del cammin di nostra vita... mă gândesc la biografia mea subterană. Un om care-și dorește să fie un om obișnuit, însurat, cu un copil, întreg la trup și încă, slavă Domnului, la minte. Un om cu sufletul crăpat pe ici pe colo, dar nu spart definitiv în cioburi, de nelipit. Un om care citește și scrie cărți din nevoia aceea irepresibilă și ciudată de a fi cât mai mult timp singur, dar totuși împreună cu cineva, cu singuraticii văzuți și nevăzuți. Singurătatea lecturii nu-i un lux personal și nici un iad romantic, ea devine, cum poate ați observat, o sacră euharistie. La fel, singurătatea scrisului... Ajunge, nu-i nevoie de explicații. Reiau! Nici un fir de păr alb, semn oarecum demonic. Locuiesc, pe rând, în câteva țări pe care încep să le detest după trei, cel mult patru luni de zile. Un fel de călugăr itinerant, un vagabond stahanovist. Averea imobiliară — o mână de prieteni și două livezi.

La jumătatea drumului încep să văd capătul, în vreme ce punctul de-nceput se pierde într-un abur nostalgic. Am treizeci și opt de ani bătuți pe muchie. În carne îmi dospesc poeme ne'ncepute și inima ascunde greieri în fiecare surprătură. Nicio rană pe tâmplă, doar un omoplat rece, acoperit cu mușchi. În rest, Vivaldi, Schubert, Jethro Tull. Autobiografia în palimpsest. Fiecare viață e un pachet cu mii și mii de vieți pe care nimeni dintre muritori nu-l va goli vreodată până la fund. Sunt la a câta răzuire? În burduful cel vechi arunc poeme noi. Atât, interzis deocamdată criticilor literari și băuturilor alcoolice!

Am căutat sau doar voi fi căutat mântuirea (obsesia oamenilor slabi, iertători) și am găsit moartea. Unii sunt lăsați pe pământ pentru a ne smulge din priviri grăuntele de bunătate și a ne umple visele cu urne funerare. Am cunoscut urâtul și ticăloșia, infernul supraviețuirii fără rost. Sinucidere, nu, acest orgasm artificial și egoist al suferinței! Își iau viața doar cei care n-au învățat să bea în fiecare zi cucuta nesimțirii stoarsă în pocal solemn. Cucuta, leac și crimă deopotrivă. Suntem prea lași ca să ne vindem buzele iertării. Din

carnea celuilalt mâncăm pe săturate — părinți din fii, femeie din bărbat, incest de-o viață botezat „iubire“, „dogmă“ sau „credință“. Oh, vietate care flămânzești în creierul meu de-atâția ani și care-mi scurmi prin amintiri cu râțul de smarald, marș înapoi în peștera uitării! Nu vreau să te ucid, așa te vreau: flămândă și hidoasă, icoană vie a iadului din care Dumnezeu, îndurătorul, m-a alungat. Îngerul va fi plâns până seara cu o mie de ochi.

Am căutat mântuirea și am găsit moartea. Mă aștepta în paginile fiecărei cărți, ea însăși nefiind altceva decât zăpada neagră a cuvintelor omenești.

Apoi totul s-a preschimbat în aer alcoolizat. Am devenit copil în toată legea abia la douăzeci de ani, când alții încep să îmbătrânească frumos. Copilăria fusese doar un nume rostit de-o gură mucegăită, fără dinți. Am devenit copil la douăzeci de ani, când timpul se măsoară în gloanțe, iar fericirea avea gust de trădare, de minciună ori jeg. Mi-am ratat prin urmare și a doua copilărie, încă o dată

numele ei mi-a fost scuiat în urechi de-o gură știrbă duhnind a pucioasă. Mă-ntorc spre mine și nu zăresc, dincolo de clipa fierbinte în care scriu, decât sute de orbite goale, sute de cearcăne roșii legate cu sârmă ghimpată. De aceea pornisem cândva să caut liniștea, poate mântuirea, și n-am găsit până acum decât obrazul puhav al morții.

Cui aparține pielea aceasta fecundată de soare? Pergament sub care dorm strămoși blestemați? Câte ruine sub albul acesta de cretă, și câtă suferință în vraf! Adie un vânt răcoros prin frunzișul oaselor în bernă. Pe fiecare centimetru pătrat o cruce invizibilă.

Iubesc numai pământ, trupuri de pământ și suflete de pământ. Dimineață m-am trezit posac și, Doamne, cât de fericit adormisem! Pentru prima dată mi-am simțit sufletul de pământ într-o duminică seara, ca acum. M-am aplecat peste mine și umbra s-a dat la o parte. Un trandafir negru îmi răsărise dintre coapse și-un câine alb îi smulgea petalele cu botul, încet, lasciv, ca o amantă alcoolizată într-un bordel atemporal.

Nu-mi altoiesc cuvintele, nu am nevoie de buze ca să le rostesc. Viața s-a dus în bălciuri, poezie avortată și speranțe de doi bani. Se putea și mai rău (notă: eliminat o frază despre consolare și alte ineptii). Această pagină ca o piatră tombală peste cadavrul meu viu, de treizeci și opt de ani. Am zidit case, am răsădit pomi, am săpat fântâni, în cer, pretutindeni, am zămislit prunci, am iubit, la răstimpuri, femei. Cărțile — fleacuri fără întrebuințare. În afară de cărțile necesare, ale poezilor. Ieri, Pătru, zidarul, m-a întrebat: „La ce servesc, domnule, cărțile pe care le scrieți?” și-n loc de răspuns am deschis iute o sticlă cu vin roșu, aprins. Se putea și mai rău, tot timpul se poate și mai rău, atâta consolare! Cărțile n-au întrebuințare, bibliotecile pot să ardă liniștite, din partea mea. N-am să plâng după ele, nici ele, cu siguranță, n-au să plângă după mine. Orice s-ar întâmpla rămân copiii, casele zidite, fântânile în cer (sau în mare, vorba unui prieten homerid), pomii plini de rod, dar mai ales bolta înstelată și fixă sub care m-am crezut o singură dată în viață fericit.

Aburii pământului după ploaie. Pământul cântă Mozart, ardere mocnită. Pântecul meu

de bărbat își duce pruncul învelit în cuvinte. Naștere după naștere, sunt un uter destul de prolific. Am zămislit biblioteci și autodafeuri, exerciții de stil și execuții capitale. Între sâni feciorelnici mi-am ascuțit degetul cu care-mi scriu în fiecare seară testamentul. Las în urmă doar aurul înfrângerilor și diamantul câtorva sinucideri amânate.

Am cărat pietriș, am încropit o cărare — drumul vieții mele de zi cu zi, de la ușa casei în vârful livezii. Aici, deasupra lumii, cumva, mă așteaptă masa de scris, cerul bun, iarba infinită și găzele de tot felul. Oboseala mi-a învinețit trupul, mi-a răcorit creierul, m-a renăscut. Pagină stropită cu lacrimi și transpirație — cuvinte fără rest, cuvinte depline. Cei doi vecini tineri au luat căpițele de fân ieri, pe-nserat. Calul tăvălit prin gunoiul muștelor indiferent, apatic. Metafora vieții. Nimic mai trist decât o pereche de ochi cabalini invadați de muște în căldura molcomă a serii. Am privit o vreme gândindu-mă la închisorile mele de lux. De fapt, toată viața n-am făcut decât să trec dintr-o cămașă de forță într-alta. Voi fi liber doar atunci când, viu sau mort, voi

ajunge aperitiv pentru muște. Să trecem mai departe...

Am pus un mic lampadar în livadă. Se aprinde singur, plin de seva luminii solare, în prima secundă a nopții. Un lampadar hrănind cu doi metri de lumină petecul de iarbă necesită. Nu folosește nimănu, pentru că nimeni, deocamdată, nu-și petrece nopțile acolo, sus. Dar cum poate exista o livadă, noaptea, fără nici un ochi treaz? Acum păsările și-au schimbat zborul, și-au întetit glasul. Acum știu că livada și-a pus ochi de plastic, ochi de linx, care veghează până în zori. Acum nici un fir de iarbă, nici o frunză, nici o gănganie nu se mai simte părăsită în somn.

Puterea ucide, puterea e făcută să ucidă, altfel n-ar fi. Dar frumusețea, nu puterea, va distruge lumea. Frumusețea unei femei a șters zidurile Troiei de pe fața pământului. Frumusețea unei femei și puterea dezlănțuită a unor războinici orbiți de frumusețe ca de un fier roșu. Omul politic e făcut să ucidă în numele unei femei, al unei ambiții, în numele unei iluzii cu nuri ademenitori. Cine iubește

caută puterea, râvnește puterea cu orice preț. După frumusețe am alergat mereu, și după moarte. Le voi întâlni, negreșit, pe amândouă, curând, prea curând. Gândul morții mi-a consolată inima, frumusețea m-a hrănit cu sânge și cucută.

Aș rămâne aici, singur, la nesfârșit. Ca un copac ale cărui frunze îngălbenesc după fiecare noapte de dragoste și se transformă în zori de zi în litere, virgule și puncte inventând cearcăne verzi împrejurul ochiului solar.

Ea trece măcar de două ori pe zi, dimineața și seara, prin fața porții mele. Se uită țintă înainte, pentru că se știe privită. Stau în cerdacul de sus și-o măsoz pe-ndelete, din cap până-n picioare. Îmi plac umerii atletici, cărnoși, de-o feminitate robustă, mersul degajat, șoldurile strânse în blugi. Uneori își adună părul într-un coc încheiat cu fundiță. Alteori și-l lasă în valuri răzlețe peste umeri. O doresc și ziua devine binecuvântare. Dar nu vreau s-o cunosc decât așa, de la o cuviincioasă depărtare, eu, privitor „ca la teatru“, ea, simplă navetistă și nimic mai mult. O doresc,

dar nu mă pot îndrăgosti și-mi pare bine. Timpul îndrăgostirii a trecut, iremediabil, am intrat în timpul egoismului contemplativ. Refuz orice strop de fericire sau de plăcere care mi-ar putea da peste cap ritualul singurătății. Ascult materia strigând, implorând. N-am vreme. Ea trece de două ori pe zi, dimineața și seara, prin fața porții mele. O las să se prelingă superbă, indecent de frumoasă, irezistibilă, dar dacă vreodată s-ar opri și m-ar chema după dânsa i-aș azvârli cu pietre în obraz. Destinul frumuseții — lapidarea.

Aici, în mijlocul naturii, viața a devenit, oarecum de la sine, operă de artă.

Mă întind comod în coșciugul mesei de brad și mă las împroșcat de lumina verii. Zgomotul pietrelor pe drum — parc-aș fi undeva, pe Coasta Înflorită, la capătul lumii normande. Marea vuieste sub pământ, copacii sunt cozi de rechin rămase printre noi din greșeală, de la ultimul potop fără martori. Fulga se numește calul torturat de muște, Fulga, de la „fulg“ și de la „fulger“. Aflu atâtea amănunte din biografia naturii încât

aștept să-mi crească din clipă în clipă lanuri de secară sau buchete de narcise pe burtă. Burta mea coaptă la soare, îndelung rumenită așteptând să rodească. Biografia zilei — auto-dafe. Din cenușa ei cresc stelele, apoi se desprinde noaptea ca o coajă de pe rană.

Mi-am amintit de prima gelozie. Prima și ultima. Tocmai acum, în crugul amiezii! Eu trebuie să fi avut șapte sau opt ani, mînz în lapte; ea, paisprezece, femeie împlinită. Ne băteam cu zăpadă și ne rostogoleam ore în șir, la pieptul ei mi-era cald și bine. Soră cu suflet geamăn. Apoi a plecat în alt oraș, departe, unde am revăzut-o, întâmplător, după mulți ani. Stătea pe o bancă și săruta cu disperare mâinile unui iubit care părea că o disprețuiește suveran. Privind-o n-am simțit decât tristețe. Gelozia și ura au venit după aceea, când, noaptea, am visat că, de fapt, eu eram bărbatul căruia i se stropeau mâinile cu lacrimi, iar mâinile se făceau tot mai murdare, atât de murdare încât am leșinat prin somn. Acum, dacă stau să mă gândesc bine, chipul ei și-a pierdut orice contur. Amintirile sunt ca un șirag de grenade aurii, dezafectate, pe care-l port la gât uneori, duminica

seara, înainte de a mă sinucide cu tristeți glazurate și cianură.

Ea urca treptele șchiopătând. Eu coboram ținând în mâini o carte. Mi-a fost atât de drag de șchiopătarea ei încât m-am aplecat și, brusc, înainte ca ea să rostească vreun cuvânt, i-am sărutat piciorul la încheietură. Apoi am luat-o la fugă și n-am mai revăzut-o niciodată. A fost cândva, înaintea erei noastre. Acum trei sau patru mii de ani.

Când pasărea mi se așază pe tâmpla dreaptă e semn bun. Când mi se așază pe tâmpla stângă plouă cu stele. A sunat telefonul de douăsprezece ori. La a douăsprezecea chemare prunii s-au copt, merele s-au rostogolit de pe crengi, iar îngerul s-a pogorât să le culeagă. Vom face țuică la toamnă și vom bea de sufletul nostru. Iată, șarpele bucuriei a năpârlit, îmi lepăd și eu, din politețe, ultima piele de crai îndrăgostit. Cern cuvinte noi prin sita străvezie a cărnii.

Insolații

Cetate albă de nori în jurul soarelui rege. Două, trei, patru avioane semete apoi tăcerea greierilor fără ecou. Coaja de pe copaci e un simplu atribut, ca și pielea noastră cea îndurătoare. Îți scrijelesc numele cu briciul spre miazănoapte. Brăul Carpaților se întrezărește abia, cireșul se acoperă de flori, senil, a doua oară în același an. Îl aștept pe fratele Caliopi, arhanghelul mănăstirii de fiare vechi, dar el întârzie să apară: „Evelina, Evelina!“ strigă sticleții cei matinali. „Evelina, Evelina, arată-ne sânii și dă-ne de băut!“ Dac-ar învia morții, ar fi într-o după-amiază, și dealul de sub mine s-ar surpa într-o clipă. Sângele ar țâșni din fiecare fir de iarbă. „Evelina, Evelina, întoarce-te la noi!“ Spre seară se anunță ploaie urâtă, cu grindină, cu meteoriți, Doamne păzește, Doamne păzește, Doamne păzește! Scot apă din fântână și spun câinelui bună ziua, deși văd în ochii săi lăptoși mușcătura

ce va urma. „Evelina, de ce m-ai părăsit?“ În clipa fatală apare din mormânt, cu barba de patru metri, aruncată pe umeri, fratele Caliopi și mă vindecă de turbare. Of, când se va termina și ziua aceasta?

Astăzi reinventez cu tovarășul Gică realismul socialist. Tovarășul Gică e câinele vagabond intrat în ilegalitate, pe care iarna îl uit definitiv, iar vara îl țin ascuns în groapa cu resturi din spatele grădinii. Potaia mă plimbă expert pe toate coclaurile, pe la camarazii lui de suferință. Are opt, nouă pui și câte-o amantă la fiecare răscruce. Mergem la Piața Vidraru și furăm de-acolo o bucată de brânză afumată, o ceapă verde, un colț de pâine albă și o varză roșie cu pălărie. Ne ghiftuim, apoi ne întindem la umbră, lângă fântâna cu apă sărată. Ne furișăm tiptil sub mantaua episcopului generalisim și vărsăm o lacrimă pe mormântul Regelui Necunoscut. În cele din urmă se lasă noaptea și tovarășul Gică, oficial, mă invită la o halbă de bere. Latru aprobator, dau fericit din coadă și-n ochii mei simt cum începe să pâlpeie lampa cu carbid tricolor a luptei pentru pace. Un secol a trecut degeaba, un secol de proză și antipoezie.

Popor cu inima ciuruită și necicatrizată, popor cu capul spart și creierii împrăștiați pe toată planeta, popor cu mațele desfăcute și pline de otrava minciunii, popor rupt în fund cu papion la gât, popor pe care l-aș vrea dispărut, uitat într-o bolgie subterană, dar pe care-l țin în cugetul meu masochist un fel de silă-iubire mai presus de mine, popor angelic, fără nicio vină și fără niciun rost din oasele căruia cresc numai cruci, buruieni, pustiuri și nesfârșite lanuri de porumb.

A doua strigare s-a încheiat. Plouă. Stau în cerdac și mă uit fascinat la nucul răsădit acum zece ani de-o veveriță-prooroacă. Plin de rod, cu crengile până la pământ, până sub pământ, crengi și rădăcini laolaltă, așteaptă netulburate scadența. Din lemnul lui îmi voi construi arca, fără doar și poate. Mozart înecat în furtună, așa îmi doresc sfârșitul. Cu apa ajunsă până la bărbie ascultând Mozart, sau Schubert sau mai bine Strauss, da, mai bine Strauss, cum au făcut și cei de pe Titanic. Deocamdată plouă decent, cu fulgere subțiri cât firul de iarbă, cu potcoave îngerești și cu lacrimi de privighetori ascunse după nouri. Pământul se stinge calm, aburindu-se, către

vest. Pe masă așteaptă deschise de luni de zile *Metafizica* lui Aristotel, *Gerusalemme liberata* și *Das Buch der Bilder*. Le voi citi, poate, în ultimii zori, când ochii înfloresc sub pleoapele cicatrizate.

Ich habe kein Vaterhaus/und habe auch keines verloren/meine Mutter hat mich in die Welt hinaus geboren. Casa mea sunt ochii Irinei și ochii tăi care n-au plâns zadarnic. Casa mea poartă și un nume, va fi purtat, probabil, și un nume, dar abia dacă-mi amintesc o literă sau două dintr-însul. Peșteră cu două intrări și cu două ieșiri, în care iarna urșii hibernează lipiți cu etichete de tavan, precum liliecii. Casa mea este pasărea de aici, pasărea de acolo, pasărea de pe fiecare deget al meu înflorit de cu seară. *Ich habe kein Vaterhaus,* Doamne, precum crinii blestemați ai pământului!

La mânăstirea dintre cei doi munți locuiesc în turla clopotniței. Care cu fân și maici tăcute, dar nu posace, trec pe sub cerul tălpilor mele într-un du-te-vino aproape neconținut. Chiria mi-o plătesc trăgând clopotele dimineața,

la prânz și seara. Mă odihnesc scriind, învățând pe de rost versete din Scriptură.

Mănăstirea aceasta există dintotdeauna. A fost închisă, apoi redeschisă, blestemată, apoi din nou binecuvântată. Are tot ce vrei pentru hrana trupului și pacea sufletului. Pășuni, vite, holde mănoase, păduri și grădină de zarzavat, pomi încărcăți de rod; duhovnic bun, icoane, maici smerite, cărți pe alese. Stau la poarta cerului și aștept ca îngerul să-mi strige: „Deschide, fiule, ce mai vrei?“ Până una mi-e foame. Cobor cele patruzeci de trepte cu poftă, bucurie, frică și cutremur.

Dumnezeule, numele Tău ar fi rămas deșertăciune dacă n-ai fi murit. Dacă n-ai fi fost scuipat, biciuit, urcat pe cruce și-nsulțat în coastă, profanat și năclăit de sânge, numele Tău ar fi rămas de-a pururea deșertăciune. Numai Tu, Dumnezeule, devenit Gunoii și Nimic, ai dreptul să vorbești despre moarte, Tu, nemuritorule cu ochi mucegăiți. Noi *suntem* moarte, moarte și atât. N-avem de ales. Tu, mort desăvârșit, Tu nu miroși a cadavru, Tu nu ai gura plină de pământ, de larve, de

cenușă. Prin Tine moartea a devenit euharistie, cercân gustos, de lumină.

Ziua s-a dus, întorc pagina și citesc în grabă ce s-a scris. Puțin, foarte puțin, mult, chiar prea mult printre sau pe sub rânduri. Mi-am umplut sufletul cu pietre și-l țin legat, fără somn. Fiindcă în somn ușile se deschid singure, pereții se surpă, acoperișurile se dau la o parte. Ar putea fugi fără să ne spună adio, fără să se mai întoarcă vreodată în pustierea trupului.

Ora cinci și jumătate dimineața. Doar bătrânul bețiv pe care nu-l cunosc după nume s-a trezit și face înconjurul lumii. Un bătrân bețiv și-un câine vagabond — îngerii păzitori ai zilei celei noi.

Fără să-mi dau seama, fără să înțeleg ce fac am prins între degete trupul de aer și foc al demonului de amiază. I-am simțit căldura teribilă, necruțătoare și respirația de cadână plămădită în pustie. I-am băut lacrimile și-n loc să mă satur cu ele am mai cerut. Casa mi

s-a părut dintr-odată foarte strâmtă, curtea ca un laț, linia orizontului mi-a atins aproape beregata, însângerând-o. Și am plecat, m-am tot dus pe coclauri cu demonul amiezii în brațe până când tălpile mi s-au aprins și hainele s-au făcut numai zdrențe. Atunci m-am oprit și am cerut de mâncare, pâine și lapte. Îngerul și-a muls țâța, și-a copt pulpa și m-a ospătat. Eram departe, foarte departe, la mii de kilometri de casa plină cu cărți, de livada cea tânără. Mi-au trebuit ani buni ca să uit gustul de ars al amintirilor. La întoarcere am găsit casa numai dărâmături, iar cineva milostiv sau poate doar netrebnic îngropase cărțile adânc la rădăcina fiecărui pom.

M-am trezit la ceasul al treilea din noapte sau mai bine zis am trecut dintr-un somn într-altul, dintr-un somn confuz și strâmt într-un somn limpede și larg. Ceea ce numim îndeobște „trezie“ nu-i decât starea de transparentă a somnului. Paznicul a trecut peste pod, mi-a aruncat cu piatra în geam. Luna tăiată ca o felie de harbuz din care picură ceară; liliecii s-au făcut peste noapte negustori de felinare. Câinele beat latră la propria-i umbră. Dacă stai și ascuți atent auzi cum

pruncii se dau de-a dura în pânțele femeilor gravide. E o vară bogată, cu tot felul de ciudățenii și viziuni. *Metafizica* lui Aristotel a fost tradusă în limba cailor sub formă de ovăz, în timp ce peștii din acvariu înfulecă hălci din *Cartea orelor*. Beau paharul cu apă, aștept țipătul primului cocoș insomniac, dar nu-mi fac iluzii. Natura păstrează cadența, doar noi, omuleții recentți de Neanderthal ne-mpiedicăm de noi înșine la fiecare pas inventând poeme sau rugăciuni pentru boli imaginare.

Devin tot mai singur, adică tot mai nebun. De ce ne irosim viața împreună? De ce? Am cumpărat ciment, nisip și câteva mii de foi albe. Dimineața scriu, seara înalț ziduri care nici măcar nu se mai surpă de dragul mitologiei locale. O mie de ani mi se pare prea puțin ca să învăț cum să zidesc o casă, cum să mă rog și cum să cer iertare.

Întrigat am oprit mașina, l-am întrebat unde merge, nu mi-a răspuns nimic. S-a așezat pe scaunul din dreapta și mi-a aruncat un „mulțumesc“ noduros, fără strop de politețe.

Omul era bătrân, murdar, nebărbierit, cu o pălărie găurită pe vârful capului. Într-o mână ținea o pungă de plastic cu câteva mere. Lângă sanatoriu mi-a făcut semn să opresc, un semn dictatorial, apoi s-a grăbit să mă părăsească. Niciun cuvânt, nicio silabă măcar. Când am privit în oglindă l-am văzut șezând pe marginea drumului, cu mâna ridicată în semn de rămas-bun, iar din ochi îi picura o ploaie răcoroasă de vară.

Voi mânca din nou pe întuneric, ba nu, voi mânca la lumina fulgerelor de pripas. Mă întreb de ce s-au mai inventat ploile într-o țară unde curentul electric se vinde la conserve cu garanție de un sfert de ceas?

Târfa și Poetul se-ntâlniră în pridvorul bisericuței dintre dealuri. Amândoi au venit să se roage și să aprindă lumânări pentru vii și pentru morți. S-au întâlnit și s-au recunoscut dintr-o ochire. S-au rugat îndelung, până când le-au crăpat genunchii, până când le-a amorțit, de durere, limba. Apoi au plâns și-au dispărut în noapte. După ei se văd încă opt urme de pași cu opt aureole vineții.

Jurnal fără duminici

Sălciile răsădite astă-primăvară s-au prins, una lângă alta, pe malul pârașului din fața casei. Mai la vale, cineva a pus o troiță în amintirea soției răposate. De-o parte și de alta a drumului doi nuci superbi, nemuritori. Toamna, oriunde-ți așezi piciorul trosnește o nucă. Mai departe, izvorul, fântânile cu apă dură, foarte dură, de-ți găurește stomacul, și doamna Cornelia care i-a spus într-o seară vecinului ei: „Domnule, strănută și dumneata mai civilizată, că-mi sperii câinele!“ și așa mai departe. Am uitat ceva? Desigur, pe câine îl cheamă Bambi și din când în când urechile i se lungesc atât de tare încât i se fac ca două aripi de liliac și atunci Bambi își ia zborul câteva minute deasupra satului scheunând de fericire.

Gura lumii spune că cel mai bătrân om de pe măgură n-ar fi murit niciodată dacă nu i

s-ar fi făcut poftă de cireșe. La o sută zece ani și-a luat scara sub braț, s-a urcat în pom de unul singur, și-a pus burta la cale, dar când să se dea jos a lunecat pe-o creangă umedă și și-a rupt gâtul. Așa a murit „nemuritorul“ de aici, de pe măgură și de atunci nimeni nu mai plantează cireși.

Printr-o fantă a cerului întrezăresc fața bunicii. Râde, îmi întinde o mână, apoi și-o retrace parcă arșă de fulger. Plâns de bucurie în fața cerului-iconostas.

Duminica lipsește mereu din calendar și clipa despre care încerc să scriu a fost pe loc devorată. Avem crescătorie de cârțițe în livadă, mușuroaie cât vezi cu ochii, bășici de pământ sub care se construiesc palate, diguri, cetăți, civilizații. În fiecare săptămână mi-e dor de o zi de duminică, duminica originară, ziua pe care n-am trăit-o decât în așa-zisa copilărie, când toată lumea se ducea pe stadion sau la cinematograful. Îmi amintesc, era toamnă, duminicile comune se sfârșiseră, terenul de fotbal devenise piscină, iar la cinematograful nu mai rula decât filme cu ilegaliști. Târgul se topea în melancolie. Bețivii

deveneau majoritari, iar noi, copiii, jucam zaruri și popice de dimineață până seara. Atunci am început să pierd, treptat, noțiunea de „duminică“ și-am devenit cobai metafizic. Am cumpărat de la domnu' Moiş, fie-i țărâna ușoară, ultimul stilou prăfuit și ultimul maculator udat de șoareci și-am început să țin un soi de jurnal pentru nebuni și pietre. În primăvara următoare am vomitat cocoloașe de poezie, iar duminicile au dispărut definitiv din viața mea.

Scriu repede, ca-n transă, cu mâna pe accelerator. Cuvintele ies stâlcite, jumulte, obeze, schiloade — o rușine, dar ce să-i fac, abia le țin urma. Și câte se pierd și câte rămân pe din afara paginii frumos decupate! Arunc un a, apoi un p netrebnic, apoi încă un a cât mai frust cu putință și mi se face sete reinventând literatura cu stiloul. Muzeele, mi se spune, au început să protesteze împotriva dictaturii Macintosh — ce vom mai pune în vitrină dacă manuscrisul dispare prin sabotaj tehnologic? Măcar poezii, care aleg cuvintele cu pipeta, ar trebui să reînvețe scrisul de mână. Îl uitasem, și eu îl uitasem, dar mi l-am reamintit acum vreo câteva zile în vârful

livezii, privind-o pe micuța Ioana cum își alcătuia solemn compunerea pentru școală. I-am luat mâna și-am început să desenăm împreună literă după literă, coadă de veveriță după trompă de elefant, cârlige de șarpe după cruciuliță cu piciorul încovoiat și așa mai departe, iar cartea a prins iute rădăcini sub palmele noastre încolăcite pe pajiștea de celuloză. De atunci nu mă pot opri, toate malurile s-au rupt, cuvintele gălgâie somnambule, ar trebui să-mi confecționez o botniță de aur pe care să mi-o pun măcar noaptea, ca să nu trezesc vârcolacii din sânul Evelinei. La sfârșit, pâinea oboselii înghițită pe nemestecate.

Pe gâtul meu de rege și gazelă vecinul taie lemne cu toporul. Din așchii vom face un leac împotriva somnului. Un strop de sânge pe gulerul cămășii, un singur strop, cât o gămălie de ac. Prin el ne putem uita pe lumea cealaltă: îl vedem pe Dumnezeu de la Mancha cu un castron în cap, urcat pe gloabă, lupțându-se cu propria-i umbră și căzând răpus.

Poate mă înșel, aș vrea să mă înșel, iubirea se numește altcumva decât iubire? Încerc

să uit, să uit, să mă prefac în uitare pur și simplu. Au încercat să-mi spargă țeasta cu vorbe, să-mi tragă sufletul în cotețul de înger cotcodăcitori. M-am ales cu o colecție de cicatrici care dor înaintea ploii, care explodează la orice contact cu zeița Prostie. Arunc la gunoi tot ce-am murit de viu până la treizeci de ani.

Ei n-au fost vinovați cu nimic — resturi de animale cu lațul la gât. Aș fi preferat ospiciul sau purgatoriul pentru minori. Născutu-m-am pustnic printre gorile, gorilă printre pustnici de cabaret. Mi-au răsărit labe cu gheare ascuțite și păr des pe trup. M-au învățat că rugăciunea trebuie rostită ca o injurie, pentru a fi ascultată și împlinită. Asta m-au învățat. Să mă rog înjurând, cu alte cuvinte — ortodoxia, ortodoxia, religie pentru prinți și mulgători de vaci. N-am înțeles niciodată nimic din felurilor de a iubi vomitând, de a mângâia lovind cu parul și de a se crede, în plus, fericiți. Jegul l-am gustat până la ultima felie și n-am murit, dar nici viu n-am rămas până la capăt. Fie-mi țărâna ușoară!

Dumnezeu de la Mancha doarme cu tâmpla crăpată pe umărul meu. Câinele a rupt lanțul și s-a repezit să-L sfârtece, dar El habar n-are, doarme dus, bolborosind ceva prin somn. Deschid o carte și-i citesc sfârșitul, ca de obicei. Restul nu mă interesează. Dumnezeu de la Mancha este Dumnezeul copiilor din altă lume. Cartea îi prevestește moartea prin electrocutare.

E atât de ușor să fii fericit, dacă ești singur, singur și nu rabzi de foame. Atât.

Frunzele cireșului au început să se înroșească, se apropie în vârful picioarelor toamna. Cuvântătorul scrie, necuvântătorul cântă pur și simplu. Există o diviziune a muncii între regnuri. Am văzut un film care se petrece la Istanbul — o echipă de „amatori“ pune mâna pe cel mai scump iatagan din lume, încrustat cu pietre prețioase. Aparținuse nu știu cărui sultan bogat și nefericit. Totul merge șnur până la ultima secvență când hoțul-acrobat deschide ferestruica palatului cu prada la piept, iar o vrabie rătăcită pătrunde înăuntru, se așază pe soclul statuii și stârnește alarma.

Scenariu de o sută de puncte. O pală de vânt, o ferestruică deschisă și-o vrabie care să dea buzna în mine, să bată de câteva ori din aripi și totul s-a dat peste cap, toată *ars poetica* s-a dus pe apa sâmbetei și trebuie să mă întorc la kilometrul zero al prozei luând-o resemnat de la capăt.

Dumnezeu de la Mancha umblă cu capul spart prin oraș, cerșind demâncare. S-a întors biruitor după ultimul război cu sine însuși, rănile de pe trup și din suflet aproape că nu i se mai văd. Doar capul îi sângerează abundent și fără oprire. Străzile au un firicel roșu pe mijloc, semnul trecerii Lui. Prin gaura coifului circulă îngeri și privighetori în permisie. Nimeni nu-L vede, nimeni nu-L simte, am uitat povestea regelui Iov. Acum Iov e jucat de bunul Dumnezeu în persoană, Dumnezeu de la Mancha, supranumit „Idiotul“. Ultimul zeu pe pământ, coborât să moară ca oricare dintre noi, fără nicio înviere programată. Înaintea lui niciun profet, în urma lui nicio nouă religie și niciun apostol. Doar un mormânt într-o movilă de gunoi și o haită de câini împărțindu-și frățeste zdrențele și hoitul.

Poștașul vine și-mi aduce scrisori. Bem împreună un pahar de Dornfelder sec, povestim despre vreme și-l rog să ia înapoi scrisorile și să le îngroape undeva, pe câmp. Semez de primire, omul tace și soarbe încet vinul pământiu. Îi arăt masa de brad din vârful livezii și înțelege că singurătatea n-are, din principiu, adresă poștală. Mă salută și pleacă, ușor adus de spate, luând cu el cutia Pandorei, nedeschisă.

Am citit până spre dimineață, când ochii roșii încep să se acopere cu cenușă: „Povestea mâinilor lui Dumnezeu“. Se spune că, la începutul începutului, Dumnezeu și-ar fi lăsat mâinile să-l modeleze pe om. Dar mâinile s-au luat la ceartă și omul a fugit în lume nedesăvârșit. Suntem urmașii primului anarhist din cosmos și Dumnezeu n-are nicio vină, doar mâinile Sale care, drept pedeapsă, au învățat apoi să mângâie și să se roage.

Dintr-un poet francez dinaintea erei noastre: „La plupart perdent leur âme quand ils entrent dans le monde, aussi facilement qu'on perd un livre dans un déménagement.“

Răul sclipește în lumina soarelui mai seducător și mai agresiv decât sfiosul bine. Am învățat asta de curând — fratele Smerdeakov, poet castrat cu veșnicul papion de sârmă ghimpată la gât.

M-am văzut în curtea casei noastre din orașul S. Creșteam, în pod, porumbei gulerati și plăcerea mea, copil fiind, era să-iucid repede, în câteva secunde, răsucindu-le gâtul. Apoi le smulgeam penele fine și moi cât încă sângele cald le mai curgea prin vine. Senzație de mângâiere, crimă și orgasm. La opt ani am învățat mila, iar porumbeii nu și-au mai găsit rostul într-o existență vegetală. Podul s-a golit, sufletul a sângerat o vreme și cam atât. Spre dimineață păsări gătuite îmi cântă mereu la fereastră fără niciun strop de ranchiună.

Plouă tăcut. Îl recitesc, bolnav, pe normandul Bacovia, singurul geniu de mâna a doua pe care-l știu. La prânz, murim, eu și tu, pe malul mării, fără cortegiu funerar. Mâna dreaptă s-a încleștat pe ancora de gheață. Strig după ajutor: aduceți-mi un avvă catolic

și un distonocalm. Cu mâna stângă apuc paharul și bea ultima picătură de cidru. În spatele casei clovnul îmi cântă prohodul.

Toezia este însuși canonul literaturii, număr exact de spasme și cuvinte, extaz ținut în lesă, inspirație mortificată și delir în stare de cristal. Dumnezeu nu are ce căuta în această poveste. Mă șterg pe ochi, pe frunte și pe gură cu vorbele Lui. Poezia rezultă din explozia rațiunii încordate la maximum: iată un truism pe cale de dispariție.

Ucidem fiecare gest prin repetiție, adică prin divinizare. Tot ce repetăm, cu buzele, cu gândul, cu tăcerea, devine idol, schemă fără sens. Moartea poeziei nu poate fi decât cuvântul, de atâtea ori inventat și dezinventat într-o singură dimineață.

La mulți ani, frate Smerdeakov, să mori liniștit, cu capul pe propria-ți pernă, justificat de conștiință și fără nicio remușcare. Povestea nu are final, povestea continuă în viață, pe foaia aceasta de hârtie sau pe micul ecran.

A fost odată ca niciodată... Fratele meu geamăn, cât de mult te iubesc! Somnul îți aduce la mal trupul descompus și doar ochii mei, încă vii, se deschid ca să vadă și, văzând, încremenesc pe loc.

Inima ca un balon de săpun gata să se spargă de falezele milei. Nu vreau îngăduință: singur voi aprinde uleiul vechi din candelă și-ți voi lumina chipul. În noaptea aceasta și-n multe nopți ce urmează vom îngenunchea și ne vom ruga sfântului de pripas, trubadurului sinucigaș, fratelui Smerdeakov, pentru biruința esteticii pure. Altceva nu mai trebuie spus.

Să reînvățăm, cât mai e timp, zborul fără aripi, vorbirea fără cuvinte și mersul decent în patru labe. Ați observat că *homo sapiens* își face un titlu de glorie practicând aceste exerciții spirituale? Încuiați ușa, trageți obloanele și așteptați în liniște reinventarea speciei.

În piața orașului X. au amplasat o colivie din bare metalice, spațioasă, confortabilă, înaltă de peste zece metri. În zori, paznicul

descuie poarta și porumbeii calzi își iau zborul cât mai sus, de teamă să nu rămână prizonieri ai propriului confort nocturn. Iată însă că, într-o dimineață, cu toate că paznicul a deschis poarta cât mai larg și mai ademenitor cu putință, doar un pui de vrabie s-a grăbit să iasă. Toate celelalte zburătoare au rămas, indolente, după gratii, cu capetele între aripi. Au mâncat și au băut pe săturate, și-au fâlfâit de câteva ori demnitatea în interiorul coliviei și, spre seară, au așteptat „închiderea“. După o săptămână paznicul a renunțat să mai pună zăvorul — nimeni n-avea de gând să scape. Cerul s-a redus treptat la dimensiunile coliviei din piața orașului, iar primăvara nu mai avea gust decât acolo. Dumnezeu a inventat libertatea spălându-se cu briciul pe dinți.

Cumințenia cuvintelor

De unde vin și încotro mă duc? Am uitat răspunsurile învățate pe de rost odinioară. Am îmbătrânit, o simt după scurtimea nopților și după greutatea zorilor care-mi strivește cearcănul vrând să-l rupă. Fiecare strop din cartea aceasta e o biruință a cuvintelor asupra vieții, asupra vieții și asupra morții de zi cu zi. Trăiesc din ce în ce mai puțin și mai sterp, ca o meduză eșuată într-o baltă cu cerneală roșie. Agonia primăverii are gustul sângelui meu decolorat, de nebăut. Falsul profet îmi ruginește între buze, iar demonul de amiază cu doisprezece săni îmi mistuie rărunchii. Focul s-a stins sub indolența jertfei, seara visez un pântece larg, încăpător unde-mi pun creierul de lumină la dospit.

Am locuit pe rând într-un sâmbure de alun, apoi într-o salcie despletită, în carapacea unei

broaște țestoase milenare, în trompa unui elefant și-n coapsa unei girafe cu toc, în despicătura pietrei și-n călcâiul tău diafan, în aerul unei înserări, într-un fulg enorm din palma Irinei, în dâra unui fulger și-n epilogul unei cărți sanscrite, în bucla ta aurie, odinioară, pe acoperișul unui spital de nebuni, sub podul lacteu, în rana invizibilă, dar mortală, a unui poet înjunghiat de trandafiri, în chilia unui condamnat la moarte și-n cuirasa unui dandy canonizat, într-un dicționar al melancoliei, în placenta unei meduze (ah, cât de bine mă simțeam!), într-un pahar cu apă de ploaie și-ntr-o lacrimă nesărată. Am locuit în fel de fel de lucruri, de stări, de ființe și de întâmplări, dar niciodată nu m-am simțit mai acasă decât în zori de zi, pe malul iazului liniștit, cu undița încordată așteptând pur și simplu așteptarea.

Din obraznicia vieții, din micile și marile ei orgolii, din putrefacția stărilor ei de spirit și-a cadavrului cu iz de naftalină crește ca un abur cuminenția cuvintelor. Inima pompează harul amestecat cu pietriș, iar deasupra casei noastre plouă cu schelete albe de privighetori, ca-ntr-un poem mai vechi. M-am trezit

fericit, de data aceasta, și-am aruncat ochii pe fereastră, dar când i-am tras înapoi erau plini de mâl și-ntuneric. Primul și ultimul om — profanare a dimineții imperiale. Am fost fericit, totuși, câteva miimi de secundă.

Pașii trec prin fața cerdacului și se sting în tăcerea de piatră. Exist ca să discern iubirea lumii din rămășițe, din schelete-nșelătoare. Uit tot ce nu iubesc și n-am iubit vreodată, mă uit adesea pe mine însumi atunci când nu sunt eu, când devin plumb și trecătoare nebunie. Pașii mei ar trebui să rămână veșnic aici, în perimetrul livezii care mă știe mai bine decât mă știu eu însumi pe mine. Athosul în versiune privată, cu patru sălcii la intrare și-un înger clăpăug pe fiecare creangă. Am urcat în pod cărțile, caietele scrise, discurile și cutiile cu amintiri. Am păstrat doar câteva fotografii și-o mână de cuvinte elementare, pe care le întrebuițez rar, ca să nu le tocesc ori să le destram înțelesul. Fiecare zi e un exercițiu de șlefuire a singurătății până când sufletul nu va mai fi decât un fir de noroi alb pe marginea pantofului, o umbră a nimicului transparent întoarsă în nimic.

Crucificat iarăși, în subsolul Golgotei, fără martori.

Acum Fiul Omului ar spune doar atât, înainte de a-și da ultima suflare: „Lăsați măcar pietrele să vină la mine!”

Mă privesc trăind, singurul fel de a trăi fără să-mi fie teamă și singura formă, provizorie, de mângâiere.

Prin zarva greierilor se aude ecoul unui tunet de vară. Mi-au crescut unghii pe tot trupul, când merg aerul sângerează, țipă, tremură. Peste gură am bătut o scândură de brad și-am scrijelit cu briceagul: „Închis pentru inventar.” Seara m-am văzut la teleshows sub forma unui gândac uriaș strivit sub roți de marfar. Nimeni nu m-a recunoscut, câțiva acari m-au strâns cu fârașul, apoi s-au îmbătat criță aruncându-mi resturile pe câmp. Mi-am dat duhul azi, la răsăritul soarelui, cu câteva minute după redactarea acestui bilețel adresat familiei, deh!, și ministerului de resort.

Din nou în realitate, cuvintele năvăle, țicnite și impertinente se întorc la cumințenia lor cotidiană. Le împătutesc și le înghit ca pe aspirine. Bună ziua, s-au dus pe copcă durerea de cap, ulcerul, hepatita și tusea feciorească. Am doar un gust sălciiu în peștera gurii și-o poftă sălbatică de a plonja în iarbă ca un tirbușon. Poștașul s-a oprit și astăzi la poartă, mi-a arătat mănunchiul de scrisori inutile, eu i-am făcut gestul pe care-l aștepta și el le-a pus pe toate la loc, în desaga de piele. Am cules mere și am ascultat fanteziile lui Johann Jacob Froberger. Am început să-mi aranjez casa după vârste. În pod, desigur, trecutul și o bucată bună de prezent inactual; la etaj, proza și somnul (livada e rezervată poemului acest), jos, la parter, viitorul anterior și gata. Aflu că nemuritoarea mamă a lui Jean-Michel s-a stins, în acordurile Marseiezei, la vârsta de nouăzeci și cinci de ani. Vărs o lacrimă de tandrețe în paharul cu țuică și-l dau pe gât repede, foarte repede, ca să nu devin sentimental. Dumnezeu s-o odihnească în raiul în care n-a crezut până la pensie și totuși, a murit împăcată, îmi spun, pentru că i-a luat-o înaintea fiului ei cu trei infarcturi. Bombele au spart nunta din Caana prevestind o iarnă caniculară în Orient. Din nou la

realitate, din nou inspirația se dovedește cu mult sub nivelul realității. Ar trebui să fac un reportaj complet al zilei pământești, care-ar depăși, cu siguranță, orice ficțiune, dar faptele altora nu mă interesează decât dacă mă ajută să pricep o frântură din sensul propriei mele vieți. Când scriu mă uit într-o oglindă în care nu mă văd decât pe mine, când trăiesc devin eu însumi oglindă pentru toate lucrurile și personajele din jur. Ce să mai zic? Mi-aș dori să compun un poem alcătuit din foșnete și adieri de vânt, un poem dezbrăcat de cuvinte, pe care să-l reinventez în fiecare clipă, ca pe-o ființă concretă, vibrând, respirând, iubind și murind asemeni tuturor ființelor de pe lumea aceasta.

Din răni se întrupează cărțile sau mai bine zis *peste* răni, ca niște cruste protectoare în fața semenilor cu trupuri vii și suflete moarte.

Să uit tot ce nu mă înconjoară cu adevărat, altfel am trăit încă o zi de prisos. Pe masă un morman de cărți pentru citit, dar timp nu mai este decât pentru poeme și niscaiva îmbrățișări. Am răsfoit albume cu fotografii,

eu împreună cu Paul, doi trepăduși apteri intrați prea târziu în vârsta copilăriei. Ce s-a întâmplat de atunci și până acum? Am trăit, am plâns, am iubit, am visat puțin și ne-am îngrășat mestecând pâinea timpului la netimp, pe apucate. Avem burți, riduri și copii. Ce s-a mai întâmplat de atunci și până acum? Nimic, atâta vreme cât cerul a rămas același, iar copiii noștri arată la fel de puri cum arătăm noi înșine în pozele noastre de acum treizeci și ceva de milenii.

Am deschis fereastra, dar fluturele nu iese, prin aripile lui transparente se cerne lumina amiezii, strop cu strop. La un moment dat o vâlvătaie — din fluture n-a mai rămas decât un fir de cenușă imaculată.

Ca un cortegiu princiar trece pe drum un car cu fân, străjuit de trei bărbați și două fete proaspete și frumoase. Bărbații merg încruntați, cu furcile pe umăr, numărându-și parcă fiecare pas, înjurând la răstimpuri bidiviul. Fetele râd și caută hârjoană. O potaie nespălată de un secol încheie alaiul lătrând pe la toate porțile. Degeaba, nu se arată nimeni ca

să le dea onorul și să împartă laurii cu cerșetorul satului numit, mai în glumă, mai în serios, Hieronymus Bosch.

Agonie în paradis — câinele vagabond a fost otrăvit și cu ultimele picături de vlagă face înconjurul livezii cerându-și iertare. Nu voi mai avea după cine să arunc mâine și-n tot restul zilelor cu pietre și resturi de mâncare, îmi fac rugăciunea de adio în patru labe și latru funerar.

Din cărți am adunat cuminenția cuvintelor, din cărți și din gesturi filtrate prin cearcănul pudorii. Nu sunt și nu voi fi, până la urmă, decât nostalgia unei cărți pe care n-am știut s-o închid la vreme și pe care o voi înghiți pagină cu pagină atunci când Dumnezeu îmi va porunci, la plinirea sorocului.

Epitaf cu „Garofița“ lui Cărtărescu

Am ieșit din livadă și am coborât în oraș pentru întâia oară după multe săptămâni. Uitasem, vai, cum se respiră la parterul lumii, printre pietari și gură-cască, printre cucoane amirosind a naftalină și pistolari în tricouri cu Che Guevara. Am intrat la tutungerie și-am cumpărat otravă de muște; am intrat la poștă și nu aveau decât săpunuri Protex și pliculețe cu praf de copt; la PECO am găsit antinevralgic și sare cu iod, iar poemele postume ale lui Dimitrie Stelaru le-am cumpărat de la o firmă celebră de cavouri și termopane (tot e ceva!). Lumea de la parter nu seamănă deloc cu lumea de la primul etaj, așa cum lumea de la primul etaj, probabil, are puține lucruri în comun cu lumea de dincolo de lume. Am cerut înghețată cu fistic și am primit o cutie cu pioaneze albastre plus câteva pagini dintr-un ziar cu anunțuri matrimoniale (drept bonus).

Apoi am vrut să telefonez, dar în loc să aud vocea plictisită a prietenului Dan Stanca am avut parte de o rafală de mitralieră urmată de imnul național al Barbariei felix. Am refăcut numărul cu același rezultat până la ora prânzului când, lihnit de foame, am cedat în fața unei pizze exotice cu ornament de sârmă ghimpată. Altfel, lumea părea veselă, îngrijorător de veselă. Mai ales cerșetorii, care înghițeau surplusul de monede jechoase pe stomacul gol în semn de neascultare civilă. Mai ales cioclii, care-și făceau siesta în sălile de culturism ale urbei bronzându-se întinși pe spate în sicrie proaspăt lăcuite. Ce să mai povestesc, a fost o zi măreață, din n puncte de vedere, o zi pe care n-am de gând s-o uit atât de ușor. Un polițist dirija circulația îmbrăcat în sutana prietenului meu episcop, cu un castravete sfrijit în mâna dreaptă și o felie de parizer în mâna stângă. Iepurele de pază al primăriei se tăvălea prin șerbet în timp ce câțiva consilieri plantau verze cântând de mama focului *Rhapsodie in blue* și alte hituri la modă. Pe turla bisericii ședea un elefant andaluz cu o balenă corsicană în trompă și două ciori albe se iubeau, se iubeau, se iubeau până când s-a înnoptat și totul a dispărut din colimator pentru o fracțiune

eternă de secundă. Omule, mi-am zis, trebuie să te întorci de unde-ai coborât. Aerul de la parter poate fi periculos pentru nervii tăi ierbivori, pentru retina ta spălată numai cu zeamă de înger. Am încălecat pe șaua Bicicletei-cu-iute-pinion și am luat-o la goană. Disperate, mă blestemau câteva goliciuni prin buricele cărora puteai zări, ca prin binoclu cu infraroșii, insula bătrânului Euthanasius.

Dacă ar fi să aleg, după gustul și vrerea mea, mi-aș alege ca epitaf „Garofița“ lui Cărtărescu, iar ca marș funebru o nocturnă de Chopin, pe care o ascult înainte de a mă cufunda în somn. Fără Chopin aș deveni într-o săptămână insomniac, dar „Garofița“ lui Cărtărescu mă străpunge ca un lied al disperării postmoderne. În centrul universului poeticesc al lumii crește o garofiță cu petale muiate în sânge și vitriol, cu tulpinița înfiptă în buzunarul din stânga al Muzei de pe Colentina și pistilul înfoiat peste poate, fecundând galaxiile cerebelului cu delicate stanțe. Pentru veșnica mea pomenire cred că e destul.

EPITAF

Teiul Doamnei pare zugrăvit în cridă
 În cofetărie intră o gravidă.
 Astfel stă la coadă între mușterii
 Ca o garofiță între păpădii
 Astfel între brazii cu tulpini de ceară
 Lâng-un șipot dulce șade-o căprioară.
 Checuri cu stafide doarme în vitrine
 E frigoriferul plin de savarine.
 Eu la o măsuță îmi consum frucola
 Și citesc cum Nică pleacă la Socola,
 Că-l predau pe Creangă astăzi la amiază.
 Mușteriii merge, coada-naintează.

A sunat Adi, ghiftuit cu manuscise la biblioteca Vaticanului. Am vorbit despre copiii noștri și despre impostură, despre „amicii reci și dușmanii fierbinți“ și despre... despre... despre... Cetățeni fără viză ai Castaliei, visuri de plastilină și atât. Expulzați amândoi, refugiați în caiacuri de hârtie care plutesc pe-o baltă fără maluri. Sufletește, am murit în veacul trecut, golan transformat peste noapte în preș al istoriei pe care Aceiași n-au ezitat să-și pună repejor labele cu gheare de scrum. Și tot Aceiași vor scutura preșul peste ochii și peste buzele noastre, apoi îl vor pune la loc și

vor continua balul. Ei înving mereu, pentru că nu le pasă unde își pun labele sau copita, pentru că nu sunt decât labe sau copite, fese zdravene și grumaji, pumni și orbite negre. Oricum ar fi, orice s-ar întâmpla (ce se mai poate întâmpla?) nimeni nu-mi va interzice vreodată siesta, iar cuvintele mele își vor bea în fiecare dimineață, pe coclauri, ceaiul de sârmă ghimpată îndulcit cu două lingurițe de fericire. Scriu pe o batistă albă cu târnăcopul acest jurământ.

Stau pe falezele dimineții, cu trupul în cămașă de rouă și privesc munții printre degete. Am revăzut atâtea Judecăți de Apoi în Bucovina încât simt în nări miros de pucioasă, dar mai ales Pantocratorul, Pantocratorul rubliovian, pe care l-am atins aproape cu mâna tot acolo reîntâlnindu-mă cu tine după săptămâni de cufundare în apa de botez a singurătății. Filmele Ruxandrei despre căință și iertare, în care nimeni, de fapt, nu se căiește și nimeni nu poate, în cele din urmă, ierta. Apoi am fugit, am fugit la timp presimțind încă o dată lehamitea. Mi-e frică de toți cei pe care i-am iubit, mi-e frică de ei și mi-e silă, dar singur nu pot schimba mare

lucru. Ar trebuie să mă iert și să tac o mie de ani. Stau pe o creastă de rai și-mi gust lășitatea pe pâine în timp ce clopotele bat chemându-ne să îngenunchem.

Vă iubesc, dar lăsați-mă singur, până la capăt vreau să-mi cheltuiesc mărunțișul de timp fără să mai plătesc dijmă cuiva. Da, știu, sunt omul capitulărilor rapide, al înfrângerilor aparent victorioase, dar, a câta oară trebuie să v-o spun, nu-mi pasă de moartea mea cea sfrijită, ci de moartea etern-solitară, de moartea celor pe care i-am iubit sfârtecându-i și ei n-au priceput nimic; mi-au luat disperarea drept nebunie și neputința drept orgoliu, nu-mi pasă ce credeți sau ce-ați crezut, poate că ați avut dreptate, sunt o bucată de carne în mijlocul căreia nu bate o inimă, ci se rostogolește o piatră, iar tot ce se rostogolește se sparge până la urmă în bucăți, se prefăce în cioburi. Cândva, după ce veți muri cu toții, veți vedea că piatra aceasta n-a fost decât carapacea unei lacrimi enorme care, îngrozită de ea însăși, n-a mai putut să curgă.

Mâna lui Dumnezeu care ține într-un deget balanța precum mâna unui contabil care numără, la sfârșitul zilei, cuvintele scrise cu alb, cu roșu, cu negru. Petre ne-a umplut capul cu povești și teorii despre zidurile Voronețului, despre naosul Moldoviței, despre pocăința de stâncă a vechilor prinți. Am traversat obcinele și-n ceasul înserării am cântat Imnul acatist al Fecioarei împreună cu maicile de la Dragomirna. Biserica îmbrăcată în schele — țipăt alb în întunericul văii, cioz-vârtă a Duhului Sfânt culeasă din supă uitării. Icoana Bunei Vestiri acoperită cu solzi de balaur și tâmplarul necunoscut care, probabil, geluise cu profesionalism crucea Răstignirii, iar acum o înfige solid în Dealul Căpățânii, ca nu cumva să se răstoarne peste noi, privitorii cu gurile căscate. Cum se numește acest tâmplar? Nimeni nu știe, n-avem niciun înscris, dar fără el, firește, nimic nu s-ar fi putut întâmpla corect până la capăt, ultima înscenare, vreau să zic, crucea ca o pasăre de lemn răstignită, și ea, la rândul ei, pe trupul lui Isus, apoi *lama lama sabachthani* cu buzele arse de tăciunele iubirii absolute. Parcă am fost într-o șalupă a visului plutind peste valuri, zic bine, peste valuri împădurite, iar la sfârșit, buf, cu fruntea spartă în două pe

altar. Voi m-ați ridicat în picioare, iar îngerul cu barbă a strigat: „Torquemada!“ M-am prefăcut într-un pumn de cenușă, am urcat treptele căsuței din Ipotești, am băut ultima picătură de cerneală din termos și-am dormit dus până la sfârșitul sfârșitului lumii.

Aici s-a terminat drumul, nu și călătoria. Mă uit la un film despre tinerețea noastră revoluționară, îmi șterg cele patru lacrimi de ciudă și urc în livadă. Stelele s-au prelins peste meri și peste pruni, mi-au ars două rânduri de piele și m-au orbit cu delicatețea lor romantică. Scriu cu brațele înfipite, ca două trestii, în răcoarea densă a nopții și mă gândesc la fericirea atât de simplă și de evidentă a frunzelor de alături. Mâine, când voi reciti aceste rânduri, va fi prea târziu. Noapte bună.

Orașul de sub tălpile tale

— călătorie chagalliană prin vechiul Rouen —

Oraș-cadavru imprimat pe tâmpla fluviului verde. Am coborât în zori din turnul de beton al melancoliei, mi-am șters tălpile pe asfaltul singurătății iluminate feeric, m-am îmbuibat cu cartofii pai și ketchupul luxuriei și am urlat împotriva ploii o mie de blesteme fără milă și fără punctuație. Academicienii plecaseră în vacanță. Pe fundul mării își savurau icrele și somonii, stridiile umplute cu cianură și creveții tăvăliți prin maioneza noului an. Nepăsător am apăsat pe accelerație și m-am trezit în spate la Saint Ouen, lângă runa plină de mușchi, unde vârcolacii de la 1789 au sporit într-o singură noapte producția de cranii la hectar. Pe un vitraliu spart am încropit o cină, pe altul am coborât precaut de pe cruce, mort fiind și neținut în brațe decât de aerul nopții. Am luat metrourul până pe „Dealul bolânzilor“ și m-am întors a patra zi, nu

după Scripturi, ci după calcule astronomice exacte. Cât am lipsit mi s-a născut al doilea copil, din flori, cu trei ochi — unul în burtă, unul în piept, și unul în frunte — și două inimi în formă de cruce. L-am luat în brațe și el a vomitat un mănunchi de foi albe pe care scria atât: EUANTAS. Fiul meu Euantas va aduce cu el sfârșitul lumii, unica mea satisfacție pe linie profesională. Dar să nu mă îndepărtez de la subiect ori, mai degrabă, să nu las subiectul să se îndepărteze de neuronii mei condensați pe scaunul electric al prozei.

Urmează bisericuța Saint Maclou, la umbra căreia se depozitau pe vremuri cadavre de leproși. Mă înscriu noaptea la Belle Arte, ca să adulmec mai bine parfumul descompunerii absolute. Atelierul de sicrie și-a păstrat rangul: *travail soigné, livraison à domicile*. Dau o comandă generoasă, patru sute bucăți din lemn de acacia, esență tare, precum acela din care-au fost sculptate odinioară Chivotul Alianței, Arca lui Noe, parol. Îngerul citadin mă înțeapă și-mi strigă: „Rușine, derbedeule, rușine“, dar râsul meu îi îngheață brusc strigătul pe buze.

Dimineța „cu ochi mari, de broască“ orăcăie în pântecul meu solar. Umbra cerșetorului miroase plăcut a zăpadă. M-am întins peste ea și-am simțit sărutarea de pe urmă a Sfântului Julien, nu personajul pastișat de chirurgul Flaubert după vitraliul din Notre Dame, ci Sfântul Julien cel Adevărat, coborât din al șaptelea cer cu hârzobul. După ce m-a sărutat gură peste gură, umplându-se de lepra cuvintelor fără sens, m-a așezat în luntre și-a început să vâslească spre celălalt mal, spre *rive gauche*, unde recent s-a inaugurat un complex cu douăsprezece săli de cinematograf și piscină cu tobogan. Dar nu știu ce s-a întâmplat, cu cât barcașul meu sanctificat vâslea mai spornic, cu atât luntrea se întorcea mai iute înapoi, spre *rive droite*, atrasă, probabil, de forța magnetică a Pucelei din Orléans. La prânz, transpirat și mort de oboseală, blândul Julien și-a înfipt vâslele în omoplați și s-a înălțat la domiciliul său ceresc cât ai zice pește, lăsându-mă în extaz. Atunci ți-am zărit profilul, enorm, de pe muntele Sainte Catherine și-am înțeles că acest oraș nu-i decât o aluniță, un bob de piper, un grăunte de muștar, o buburuză minusculă, un gândăcel, o furnică, un vârf de ac, o zgaibă, un flecușteț sub tălpile tale de zeiță.

Cu buzunarele pline de pietre și nuci am trecut pe sub Marele Orologiu al Bunului Păstor și moartea cu patru guri și-a rupt dinții în baricada mea (schimb stiloul Parker, ortodox, cu un pix de fildeș primit la un congres catolic, în loc de prăjitură, și merg mai departe...). Așadar am ajuns pe rue Jeanne d'Arc, unde se mai văd gloanțe, urme de sânge și dâre ale prostiei omenеști din ultimul război mondial. Pe colină, turnul cu ceas, iar la mijlocul drumului, o baltă cu patru lebede și doi cerșetori permanenți. Domnul Monet își ascute creionul, domnul Verhaeren tușește, tușește, tușește înecat de smogul uzinelor tentaculare. Timpul s-a spart și curge orizontal. Ce povestesc aici ține de orizontalitatea istoriei, dar nu numai, altfel am scrie toți poeme cu tălpile pe asfalt, altfel am muri la capătul fiecărui gest milimetric și nimeni n-ar mai putea exista dincolo de propriile sale gesturi și acte. Cuvintele inventează memoria, memoria inventează timpul, care se prăbușește, la rândul lui, vertical peste umerii noștri, transformându-i în clepsidre și biblioteci, în muzee și arhive naționale, în gropi comune și auto-dafeuri. Paradisul terestru e un râu de benzină strecurându-se leneș printre rafturile unei biblioteci cât turnul Babel (variantă de

lucru: „un râu de benzină curgând leneș prin stiloul Parker al unui poet piroman“).

Jeanne d'Arc îmbrăcată în zale. Cu tibia ruptă în timpul evadării, cu umărul împuns de săgeată. Dumnezeu însuși îi va fi rupt piciorul arătându-i enervat obrazul: „Fată dragă, eu te aștept în cer și tu mă cauți în patru labe prin mocirle?“ Sărutarea crucifixului imperial și arderea imperfectă, chiar aici, pe locul unde calc în dimineața aceasta, printre pescari, cerșetori, vânzători de legume și fructe, bețivi locali și turiști japonezi. Flăcările au sfâșiat-o atom cu atom, milimetru cu milimetru, până la țarcul inimii. Doar inima i-a rămas vie, palpitând sub un morman de cenușă. Gâttejul Senei le-a scuipat în ocean, și inima, și cenușa. Am văzut, într-o noapte, de pe Pont de Normandie, un sâmbure de foc și de atunci știu că nu suntem, atât cât suntem, decât umbra neconsumată a unei fecioare pe rug.

Ciudat, în altarul bisericii-corabie i-am întâlnit, la miez de noapte, pe Guillaume cu fiul său Abel în brațe, pe Léonie și pe Jean-Michel

împreună cu ereticul Mozart. Aici ateismul se îmbracă-n odăjdii somptuoase, rostește rugăciuni, îngenunchează politicos. Copilul îmbrăcat în scutec alb s-a ridicat din potir râzând și a spus: „Poftă bună, dragii mei, poftă bună! Luați și mâncați din trupul meu pe săturate. Beți-mi sângele cu nesat!“ Imediat au venit pompierii, imediat au năvălit peste noi serviciile secrete și Duhul Sfânt prin gaura cheii. Toți au confirmat caracterul miraculos al întâmplării. La urma urmei, ce puteau face? Ni s-au distribuit cuțite și furculițe de plastic. Am tăiat pruncul felii, felii, apoi l-am înghițit și l-am mestecat pe-ndelete. Avea gust de pasăre și de cer, de pește și de briză marină. Seara, pompierii au adunat pe malul Senei patruzeci de coșuri de firimituri. Atunci ne-am azvârlit în valuri și ne-am spălat pe ochi, pe gură, dar mai ales pe tâmpile, acolo unde lumina lunii începuse a colora vitralii cu Mânzul euharistic. Aceasta a fost prima zi și după ea n-a mai urmat decât noapte, o noapte imensă, fără sfârșit.

Miercurea, la târg, se vând stridii proaspete, homari, pești-torpilă. Eu caut o meduză pentru ora de gingășie. Târgoveața, roșie la

față, începe să râdă. „Vreau o meduză“, insist, și ea cheamă Salvarea. Pe masa de operație mi se aduce, în sfârșit, o meduză uriașă, de culoare portocalie, pe care medicul mi-o așază peste obraz, cu grijă, înainte de a rupe cel de-al șaptelea și ultim sigiliu.

Pe asfaltul umed îți descifrez urmele pașilor. Văd cuvinte pe care ceilalți trecători nici măcar nu le bagă în seamă. Văd culoarea verde a singurătății. Mă văd pe mine însumi la o răscruce, strivit între Moarte și Akedia, cele două prostituate la umbra cărora mi-am răstignit cadavrul estetic.

Furtuna de astă-noapte a adus trei corăbii speriate în port. Prima se numește Esmeralda, a doua, Paradiso, a treia, Cornul Amalteii. Marinarii cântă nostalgic sus pe catarge. Mii de pești dansează halucinant la suprafața apei. Mâna mea îți caută mâna prin hrubele dimineții. Ridicăm ochii și, dintr-odată, totul se preface în scrum: de pe catarge se desprind câteva piei de om, proaspăt jupuite, pe care se citesc, în original, primele cânturi ale Odiseei.

Înima lui Richard Inimă de Leu doarme chiar aici, sub genunchiul pe care nu-l mai pot ridica. El s-a înfipt în piatră de ani și ani de zile, a murit ființei mele vii și s-a prefăcut în chivot pentru moaște. De aceea sunt obligat să merg, să scriu și să zbor într-un singur picior, ca un mutilat de război pe Frontul Invizibil.

Cheiurile Senei pline cu rolleri și bicicliști, cu foști, prezenți și viitori sinucigași, cu mate-loți *de passage*. Am intrat braț la braț în anul cămillei cu patru cocoașe, anul tău preferat. Vom citi și vom scrie, vom arde manuscrise și vom uita că suntem tineri. Ne vom gândi la moarte în fiecare duminică seara, vom divorța de trei ori pe zi și vom cumpăra, în cele din urmă, un Renault kangoo, la mâna a treia. Eu voi traduce *Apocalipsa lui Don Quijote* pe limba vacilor sterpe, iar tu îl vei boteza pe Philon Alexandrinul în piscina Sorbonei și toată lumea va crede că suntem cel mai fericit cuplu de pe pământ, inclusiv noi, săracii cu duhul, milostivii și făcătorii de pace, sindicaliștii Virtuții, liber cugetători pe-nserat în cârca Destinului pudibond!

Ținiștea din trupul meduzei

Nicio carte n-a schimbat lumea, câteva au întors-o cu capul în jos pe termen mai lung sau mai scurt. În Evul Mediu aș fi fost bibliotecar într-o mănăstire benedictină sau poet-mercenar într-un circ ambulant. În Antichitatea târzie, ah, mult prea târzie, am aruncat în valuri cenușa singurului manuscris păstrat de la prozatorul Isus din Nazaret. Vă rog să mă credeți pe cuvânt, nu m-am făcut degeaba crescător de capre și cultivator de porumb în secolul întâi după Era Voastră.

E ora patru și cincizeci și șase de minute. Deschid palma dreaptă și strig: Aliluia! Adâncă și aspră linia vieții, șampania curge peste cuvinte. Diferența dintre o viață ratată și o moarte sublimă — pariul meu de fiecare zi, rațiunea de a supraviețui cu capul sub apă. Moartea nu poate fi decât murdară, urâtă și

murdară. Cineva mi-a închis ermetic fereastra. Îngerul cascade de-i trosnesc fălcile groase citindu-mi cărțile despre Dumnezeu de la Mancha. O bucată de pâine uscată, o piatră, un complot îl interesează mai mult decât orice moftuleț teologic. Pe agenda noului mileniu — iubire, poezie și viață. Din când în când, un sfert de oră de literatură.

Ce paradis pustiu ne-ați injectat în creier, ce infern mic-burghez ne colcăie, dimineța, în pântec!

Dimineța vine ca un fur, din ce în ce mai întunecată și surprinzătoare. Aud păsările vociferând între ele — de câțva timp nu mai cântă, vorbesc. Soarele după colină răsărind fără chef. Tabieturile noastre încep să se dea peste cap — astăzi am inventat o livadă secretă, cu meri și pruni subterani, unde mă grăbesc să cobor și să discut teologie cu două cârțițe și-un sobor de liliaci.

Plictisiți de dragoste și ideologie, de sacrificii mondene și arderi pe rug ne retragem

sfioși în carapacea de maculatură și așteptăm mileniul următor pentru inaugurarea poemului-ghilotină.

Într-o evanghelie gnostică se spune că Isus a venit ca să răstignească lumea. Crucea înfiptă în iad cu vârful în rai, cu brațele pe Golgota. O vedem și astăzi țeapănă, imobilă, înmugurind pe alocuri, la subsuori. Unde vom fi peste două milenii, când frunzele îi vor acoperi lemnul fetid și carnea dureroasă? Poate că *noi înșine* vom fi acele frunze crescute o dată pentru totdeauna din răni și disperări nevindecate.

Epitaf pe mormântul lui Marcel Duchamps: „D’ailleurs c’est toujours les autres qui meurent.“ Consolare tipic suprarealistă!

Mesaje necitite, rufe murdare, poeme fără sfârșit, ochi ermetic sigilat de pleoape sau lepezi matinale. Biografia unui soarece de bibliotecă în exil.

Visez o întoarcere în copilărie bruscă, neașteptată, fără drept de apel. Ca un pește scos din apa tulbure a prezentului printr-o singură zvâcnire de undiță.

Nefăcând nimic, savurând nimicul, ziua se scutură de tot ce-i zgură și capătă prospețimea Genezei. Prima zi pe pământ, fără plictisul morții și fără viciul literaturii.

Lubirile îngropate într-o inimă-anexă pe care doar spinul vanității o mai trezește puțin din toropeală.

Duminică și ploaie. Toți au plecat și m-au lăsat singur, atât de singur încât simt nevoia să mă pipăi cu degetele în fața oglinzii ca să mă încredințez că exist. Mai departe aflu că toți au murit. Mi-e atât de silă încât îmi vine să mă acopăr cu pământ și cu pietre din cap până-n picioare. Dar, ca de obicei, nu se întâmplă nimic, ploaia continuă să cadă feciornic peste oraș într-o duminică princiară.

Bună dimineața din nou, cer fără privilegiatori. În genunchi eu urc către tine, tu în genunchi spre mine cobori. Din ploile aspre și reci am băut pe nerăsuflăte. Ele m-au învățat să scriu poeme ca și cum aș curăța suflete de porc pentru ziua pașnică a Judecării.

Mâine, prietene, vom ancora în altă parte, într-un *no man's land* unde nici case, nici păsări, nici cuvinte nu sunt, într-un loc unde-i doar umbră și tăcere, asemenea pântecelui din care ne-am născut.

Marea la Étretat. Început de melancolie. Pe terenul de golf din spatele falezei iepuri durdulii așteaptă înserarea. O corabie cu pânze la orizont. Aici, la capătul lumii, nicio amintire nu-și are rost. Vântul m-a dezgolit de frunze, de piele, de cuvinte, mi-a smuls suflul dimprejur. Dincolo de mare, nimic. Mă văd pentru prima dată așa cum sunt — prin tălpi urcă, neîndurătoare, muzica pietrelor.

Ideea morții mă plictisește sau mă amuză. Melancoliile sunt furtuni fără fulgere, pe

înserat. Moartea și ironia fac doi. Te poți sinucide cu zâmbetul pe buze, la o adică, dar nu poți muri niciodată cu adevărat. Nu există minut în care oceanul mut de sub tălpile mele să nu rumege un cadavru. Câtă frumusețe, în rest!

Culegem pietre de toate formele și mărimile. Milioane de ani i-au trebuit mării pentru a șlefui moartea, pentru a-i da conturul și culoarea perfecțiunii.

Ne-am oprit, între dealurile de piatră, la mormântul unui poet celebru. Am desfăcut pachetele cu sandviciuri calde și am mâncat așezați pe un petec de iarbă. Poetul ne-a mulțumit pentru companie, apoi, cu vocea sugrumată, ne-a citit ultimul său poem „d'outre-tombe“. Am savurat priveliștea de început și de sfârșit de lume. Cele mai frumoase peisaje sunt cele care-ți dau impresia că acolo încep și acolo se sfârșesc toate, sub ochiul tău adamitic. De pe coama dealului au răsărit patru vaci dolofane, superbe. Dincolo de ugerele lor se întindea, fără îndoială, paradisul. Dar noi am rămas jos, la poale, privindu-le numai,

lângă mormântul de piatră al poetului proletar, și am crezut o clipă că moartea nu este altceva, *nu poate fi altceva*, decât petecul acela pufos de iarbă unde ne odihneam ființa pe-nserat.

O oră de bucurie. Scriu pentru că totul în jur emană bucurie. Și chiar dacă această oră se va sfârși, nimic nu va mai fi ca înainte. Mii de vieți paralele curg simultan prin ființa noastră unică și neobosită.

Din resturile somnului cresc poeme. Din resturile viselor, nevisate până la capăt, cresc iluzii. Din resturile morții, nemurită niciodată în întregime, cresc iubiri.

Liniștea imensă a vuietului mării. Muzica pietrelor măcinate de valuri. Deoparte, singura piatră vie din acest paradis mort — numele ei nu contează.

Cocoțată sus, pe faleză, biserica marinarilor, cu ochiul stins. *Ex voto*-urile de pe ziduri

îmi par un stol de pescăruși atârnați într-un insectar gigantic, la întâmplare. Trandafiri roșii lângă statuia Fecioarei. O bătrână îngenunchează pe covorul de petale, *Ave Maria, Ave Maria gratia plena*, apoi sărută mâna pietrificată a îndurării. Peste câte mii de ani sufletele noastre, abia încolțite, ajunge-vor statui sau icoane? Oricine se va apropia de ele va simți nevoia să îngenuncheze și să se roage, apoi să le sărute cu sfioasă venerație. Moartea ne pietrifică zi după zi. La sfârșit, vom ajunge beton sau, poate, hierofanie.

Mormântul vicontelui Chateaubriand, solitar și orgolios, pe țărmul mării. Sublimul kitsch al monarhiei franceze la apus.

Un grup de invalizi contemplând tăcuți valurile din cărucioare cu rotile, înveliți în pleduri. Noi doi, cu palmele transpirate, căutând disperati o justificare a prezenței noastre în peisaj.

Pentru prima dată îți simt altfel mireasma — combinație de lut, scortîșoară, iasmin și algă sărată.

În fiecare zi o carte sugrumă pofta animalului sedentar. Trepte fragile de cărți pe falezele cerului. Nicio fereastră spre răsărit, nicio lumină spre apus. Mii de cărți sub tălpile ude, cărți cu paginile încremenite, fără zbor. Și-n urma lor nicio iubire de ispășit, doar câteva recenzii, bibliografii din frunze uscate și un hectar de note la subsol.

Sfinții vii în care am crezut se vor destrăma odată cu prima adiere a morții. Moartea, singură, legitimează adevărul și sfințenia.

Dansul norilor deasupra colinei. Ai spune că lumea începe acolo unde privirile noastre se frâng.

Privind cerul mi se face dor de ea. Îi telefonez și-o rog să se uite câteva clipe, împreună cu mine, la acel cumulus diafan care

înaintează dinspre răsărit. Chiar dacă nu ne vedem, privirile noastre se întâlnesc în cer și se ating fără zgomot.

Marea aduce la țărm un album cu fotografii de pe lumea cealaltă. Îl răsfoim tăcuți dar nerăbdători să aflăm ce se ascunde Acolo, în Sfânta Sfintelor boreală. Imagini simple: o familie în jurul mesei, la cină; un brad împodobit; o floare de liliac; un câine lătrând noaptea la cerul plin de stele; doi tineri îmbrățișați, parcă, pentru totdeauna; un poet cu capul tăiat; o mașină de scris decapotabilă; o lacrimă pe un obraz; o mângâiere; un ceas fără limbi și așa mai departe. Peste noi curge timpul vărsat din scoici și meduze. Îmbătrânim aici, pe țărm, fără să ne dăm seama, și inimile noastre își umplu urnele cu cenușă. Pe fiecare val stă agățată o fotografie de Dincolo, materia primă a eternității, tot mai aproape, tot mai necesară și mai dureroasă.

Infernul e o corabie fără ancoră plutind de la începutul lumii printre insule înghețate.

Uneori mă simt în rostul meu: modest funcționar al vacuității.

Astăzi, ca la fiecare început de an, am ars un poem, am înmormântat o iluzie, mi-am dinamitat ultima speranță. Altfel cum poți supraviețui onorabil și nepedepsit în cărca Istoriei?

Grindină puternică și vânt dinspre ocean. Străzile pustii, doar câteva mașini indolente, cu farurile căscate prin beznă. Miracolul tehnicii a spulberat miracolul naturii și teama de forța ei tutelară. Frica de uragane s-a preschimbat în frica de explozii atomice. Exorcizarea iadului prin înghițire.

Cel mai frumos mesaj pe *répondeur*, ascultat zilele trecute: „La mulți ani, ne revedem pe lumea cealaltă!“ Mă întreb cine va ajunge primul?

Dimineață perfectă — peste o sută de păsări au defilat prin fața ferestrei unde scriu

și citesc, mi-au ciugulit firimiturile și i-au cântat luminii imnul acatist. Apoi am tradus un capitol din Apocalipsă gândindu-mă la ochii verzi ai Irinei prin care fi-vom mântuiți. Am pregătit micul dejun împreună cu Fabrizio de André și-am savurat până pe la ora zece și ceva felia prăjită de singurătate. Reintru în normalitate scriind „necrologul unei dimineți perfecte“.

Aici plajele nu cunosc nisipul, doar piatra și algele. Nu cunosc mângâierea piciorului desculț, nici îmbrățișarea trupului gol. În retragerea ei somnoroasă marea zgârie pietrișul amorf, pietrișul apasă greoi peste șuvițele mării. Nisipul e cald, aluat primitiv, carnal. Piatra seamănă cu rotula aspră și respingătoare a trupului bărbătesc. Și totuși nu există alt sunet, mai sublim, mai seducător, mai armonios decât sunetul unui țărnam *aux galets* invadat de talazuri. Un sunet care se apropie de vacuitatea mistică a tăcerii, destinat urechilor fără timpan ale nimfei noastre interioare, un sunet pe care nu-l vom auzi decât o singură dată, în clipa absolută și perfect cizelată a morții, când toate mărilor lumii vor deveni albe și mute.

Am hotărât: îmi las mâinile să scrie singure pe tâmpla foii glonțul în formă de poem. Dincoace de pânza ruginită a degetelor nu simt nimic. Senzațiile se opresc la capătul trupului, câteva smocuri de iarbă electrică îmi gâdilă somnul rotund ca o inimă. Mă trezesc sloi de gheață, cub de granit în ziua-lumină. Dincolo de mine însumi coboară deja veșnica înserare. Degetele mâzgălesc o Geneză de doi bani, îngerii se împreunează mut în paharul cu lapte. Ochii văd numai pleoape cu șuvițe negre de insomnii, iar peste pleoape alți ochi și alte rânduri de pleoape, mai viguroase și mai zdrențuite decât primele și așa mai departe. Bariere, limite, frontiere de lut, de carne, de unghii, de nimic. Mă regăsesc în surâsul de pe urmă al bunicii, în numele nostru comun: Singurătate.

Rugăciunea pruncului gângurită în fiecare minut cu dinții de lapte și limba de miere. Vorbim, vorbim, vorbim până când buzele iau foc și se preschimbă în cenușă, până când timpanele Domnului plesnesc sub povara îngăduinței.

Numele trădării — Isus. Numele iertării — Isus-Iuda. Amândouă scrijelite pe buza mea, rece și grea ca o stâncă. Isus și Iuda spânzurați în aceeași secundă, unul pe spatele celui-lalt, fără martori, ba nu, cu martori postumi și mincinoși. Legați printr-un blestem sacru, uniți printr-o iubire absolută. Dumnezeu posedându-l întru totul pe trădător, iar trădătorul lăsându-se întru totul posedat. Prin îmbrățișarea lor suprafirească trădarea s-a făcut mântuire, ștreangul s-a făcut ochi atotvăzător, iar noi am spart cu țipăt de bucurie coaja mormintelor nedospite. Primul înviat dintre morți și scos la lumină din iad a fost Iuda, mântuitorul Mântuitorului, care pentru un pumn de firfirici și-un pospai de glorie postumă s-a coborât până la treapta cea mai scârboasă a răului nimicindu-se pe sine întru spălarea gunoștei lumii.

E atât de târziu, e foarte frig și târziu. Aștept prieteni pentru cina de la miezul nopții și ascult, la chitară, ploaia normandă. Îmi amintesc o scenă din *Idiotul* lui Kurosawa: el adoarme pe marginea unei bănci din piața orașului în timp ce-și așteaptă iubita. Eu adorm cu capul pe genunchii iubitei așteptându-l pe

Mășkin și visez mormane de fulgi albi, uriași, care-mi ies pe gură și acoperă fața celui care m-a vândut ieftin sau din greșeală.

Am umplut biblioteca urbei cu frunze uscate, am ascuns enciclopediile englezești în burlane și saci de porumb. Pe vremea serviciului militar citeam literatură capitalistă închircit sub scara de incendiu a unității, cu două vestoane deasupra capului. Alegeam planton schimbul doi și-i înghițeam pe Ezra Pound și pe René Char printre bocancii împuțiți ai tovarășilor de arme, care mă priveau prin găurile de la șireturi cum sughițam de plăcere estetică pe la ora trei dimineța, sprijinit de rastel. A doua zi ascundeam cărțile sacre într-un burlan ruginit, le acopeream cu frunze și continuam programul târâș pe coate și pe genunchi, salt înainte, distrugerea aviației inamice cu baioneta, pas alergător, înainte marș tilicari nenorociți cu mintea la curve și tot așa, și tot așa până la stingerea opaițului epocii de aur și reluarea veghii nocturne printre bocanci cu domni Ezra Pound și René Char extrași din burlanele istoriei, pe furiș, întru veșnica lor pomenire.

Toată ziua am dormit și am visat că visez măgurile de la V.I. Iarnă ploioasă aici, în Normandia, și fără gust, la capătul puterilor și al răbdării. Primăvară nebotezată încă, pe umerii ei gârbovi mă cațăr târâș-grăpiș. Mi-am scos bicicleta din pivniță și-am învățat-o să zboare pe deasupra caselor din Mont Saint-Aignan. Irinuca râde cu gura până la urechi și-mi face pa, pa, pa cu mâna stângă pocnind în moalele capului aerul-dinamită. Distracție chagalliană la o sută și ceva de metri înălțime. Aterizez în picaj pe balconul abia renovat, cu inscripții rupestre, și fac țândări vasul de Jena moștenit de la Christinel. În ce-o să-mi mai pregătești de acum înainte ciupercile otrăvite cu lacrimi? Mă ridic, îmi șterg fruntea albă de sânge și intru la loc în pânțelele Toshiba din care ieșisem doar o fracțiune de secundă, cât să-mi dezmoțesc pixelii pentru următoarea criză de melancolie.

Străzile mute și proaspete la ora cinci dimineața, îmi plimb javra singurătății în lesă de sârmă ghimpată. Felinarele mă stropesc rând pe rând cu jeturi de întuneric-lumină, diavolul chior îmi fură nimicul din buzunare. O gravidă mă binecuvântează, cu valijoara în

mână, pășind țănoșă, ușor îngrijorată, poate, spre maternitatea Belvedere, unde va naște un fiu sau o fiică în vreme ce eu îmi voi scrijeli pe frunte cu unghia, pentru a doua oară: „Închis pentru inventar“ sau mai degrabă: „Închis pentru spălarea sufletului de mucegai.“ Dudaie, îmi vine dintr-odată să-i spun, ia-mă la dumneata în burtică și mergi de mă naște a doua oară; pune-mi alt nume și învață-mă o altă limbă decât aceasta, bună doar la beție, apoi arată-mi cât de mult mă iubești și lasă-mă slobod prin lume. A venit timpul să număr pașii suspendați în gol, neduși până la capăt sau pur și simplu neînchepuți. Contabilitate aspră de condamnat la perfecțiune. A venit timpul să ard paginile scrise prin somn cu lacrimile tuturor mamelor trădate, cu cearcănele tuturor iubitelor părăsite la colț de stradă. E ora șase și cincizeci de minute. Soarele apune sau răsare. Ziua mea de lucru s-a sfârșit.

Furtună pe mare, la Dieppe. Mergem până la farul din capătul digului de piatră. Apa ne împroașcă sălbatic, sare peste noi ca o furie. Aici aș rămâne ceasuri întregi până când diavolul mâniei ar amuți de ciudă în viscerele

mele. Împrejur, pajiștea lichidă a mării, verdelile pur acoperit din loc în loc cu spumă. Doar spre orizont totul devine albastru, de un albastru amenințător. Sute de pescăruși cu aripile întinse, nemișcate, planează țipându-și bucuria peste faleze. Ne întoarcem la prânz în oraș, ne întoarcem la adăpostul lașităților noastre de fiecare zi și uităm într-o singură clipă că ne-am spălat cândva mâinile și trupul, ochii și buzele direct în fântânile cerului.

„Marea liniște“, infinita liniște a rugăciunii. Pe ecran un șir de capete pleșuve, ochi senini și zâmbete cumiți. Am fost călugăr cândva înaintea erei noastre, într-un seminar din Madrid, vecin cu Goya și Palacio Real. Îmi plăceau chilioara strâmtă, curată, sobră și capela primitoare mai ales noaptea, noaptea și-n zori de zi. Moartea a venit și-a făcut totul scrum. M-am întors în lume ca un Aleoșa nebun, scos din minți, zale și scut din cap până-n picioare. Mi-am văzut soarta în ochii tăi și-am înțeles, prea devreme sau prea târziu, că marea liniște s-a încheiat. Urmează mărunta gălăgie a pierderii de sine, a vânzării pe un pumn de cuvinte orgolioase și scalpe.

Am închipuit pe cerul nopții de mai o răstignire blondă, fără martori și fără vărsare de sânge. O răstignire a Morții pe crucea din spatele meu, care-i atât de solidă și de încăpătoare încât v-aș putea înghesui pe toți, în același timp, fără ca ea să trosnească. Am primit-o moștenire cândva, cu mult înainte de a mă naște, cu mult înainte de a țipa: Hristoase, prietene, de ce m-ai părăsit? Singur mi-am bătut cuiele în tălpi și-n mâna stângă, apoi am ațipit. Palma dreaptă, nesfârtecata, a rămas grea și-a zămislit un ochi înlăcrimat. Cu el trăiesc, scriu, citesc, mănânc, merg și vorbesc. Dar mai ales văd, cu el, dincolo de noapte și dincolo de zi, văd urmele albastre de pe cer ale tuturor răstigniților-păsări, ale tuturor răstigniților-oameni. E prea devreme ca să spun mai mult. Ochiul îmi face semn că trebuie să închei mărturisirea, cel puțin pentru vremea aceasta. Vor mai fi nopți, vor mai fi bucăți sfârtecate și albe de cer peste care să ne așezăm tâmpla încununată de sânge și spini.

Sfârșit

Acesta e sfârșitul, prietene, sfârșitul. Într-o după-amiază de primăvară Dumnezeu de la Mancha și-a ridicat tâmpla înflorită de pe umărul meu și mi-a spus: *Vino!* L-am urmat în tăcere, l-am urmat pe brânci, cu ochii pecetluiți și urechile surde. Am intrat după câinele pământului într-un loc adânc și pustiu, cu multă verdeață, și m-am descălțat. Din aburul înserării — căci acolo timpul nu-i decât o molcomă înserare — s-au desprins umbrele bunicii și tatălui meu strigându-mă pe nume. Parcă nu i-am văzut niciodată mai tineri și mai luminoși. Râdeau fără să le pese de faptul că ei muriseră demult, iar eu încă trăiam bine mersi pe spinarea lumii de zgură. Am petrecut un ceas întreg privind-ne ca niște minuni întrupate.

Apoi totul a devenit lumină verde și caldă,
 lumină cu care, iubit prieten, îți scriu acum,
 înainte de a închide pleoapele și
 a mă cufunda pentru totdeauna
 în iazul copilăriei
 fără de sfârșit.

(2006)

Cuprins

Clepsidra cu miere și cenușă	7
Autobiografia nopții	21
Insolații	32
Jurnal fără duminici	41
Cumințenia cuvintelor	53
Epitaf cu „Garofița“ lui Cărtărescu	61
Orașul de sub tălpile tale	69
Liniștea din trupul meduzei	77
Sfârșit	97

Editor: GRIGORE ARSENE
Redactor: EUGENIA PETRE

CURTEA VECHÉ PUBLISHING

Șos. Fabrica de Glucoză nr. 7, etaj 2, sector 2,
cod poștal: 020331, București
tel: (021)232 57 33, (021)232 47 71
redacție: 0744 55 47 63
fax: (021)232 47 76
distribuție: (021)232 60 83
e-mail: redactie@curteaveche.ro
internet: www.curteaveche.ro

